

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

22 Αυγούστου 2022

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 4459

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. Υ.Π.ΕΝ./ΔΔΔ/83415/2715

Μέτρα και διαδικασίες για τον έλεγχο της παράνομης χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων σε είδη της άγριας πανίδας - Συντονισμός συναρμόδιων υπηρεσιών και φορέων.

**ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ -
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ - ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ -
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133), σε συνδυασμό με το άρθρο 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005 - Α' 98).

2. Το ν.δ. 86/1969 Δασικός Κώδικας (Α' 7) όπως τροποποιήθηκε με το ν.δ. 996/1971 (Α' 192) και τον ν. 177/1975 (Α' 205).

3. Τον ν. 3937/2011 «Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις» (Α' 60), και ιδίως την παρ. 2 του άρθρου 10, τις παρ. 1, 2 και 4 του άρθρου 15 και την παρ. 2 του άρθρου 20.

4. Τον ν. 998/1979 «Περί προστασίας δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεως της χώρας» (Α' 298), και ιδίως την παρ. 1 του άρθρου 5 και την παρ. 14 του άρθρου 78.

5. Τον ν. 1650/1986 «Για την προστασία του περιβάλλοντος» (Α' 160), και ιδίως την παρ. 3 του άρθρου 20.

6. Τον ν. 1845/1989 «Ανάπτυξη και αξιοποίηση της αγροτικής έρευνας και τεχνολογίας - Δασοπροστασία και άλλες διατάξεις» (Α' 102).

7. Τα άρθρα 1 έως και 11 του ν. 4519/2018 «Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και άλλες διατάξεις» (Α' 25), όπως αυτός τροποποιήθηκε με τον ν. 4685/2020 «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις» (Α' 92).

8. Τον ν. 4830/2021 «Νέο πλαίσιο για την ευζωία των ζώων συντροφιάς - Πρόγραμμα "ΑΡΓΟΣ" και λοιπές διατάξεις» (Α' 169).

9. Την υπό στοιχεία Υ.Π.ΕΝ./ΔΝΕΠ/72683/2709/11.10.2021 κοινή υπουργική απόφαση «Έγκριση του Οργανισμού του Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) με την επωνυμία Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ)» (Β' 4768).

10. Τη Σύμβαση της Βέρνης για τη διατήρηση της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος στην Ευρώπη, όπως κυρώθηκε με τον ν. 1335/1983 (Α' 32) και ειδικότερα τα άρθρα 4, 7, 8 και 9 αυτής.

11. Την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 1992 «για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας» και ειδικότερα τα άρθρα 7, 12, 13, 14, 15 και 16 αυτής.

12. Την υπ'αρ. 33318/3028/11.12.1998 κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για την διατήρηση των φυσικών οικοτόπων (ενδιατημάτων) καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας» (Β' 1289), όπως τροποποιήθηκε με την υπό στοιχεία Η.Π. 14849/853/Ε103/04.04.2008 κοινή υπουργική απόφαση «Τροποποίηση των υπ'αρ. 33318/3028/1998 κοινών υπουργικών αποφάσεων (Β' 1289) και υπ'αρ. 29459/1510/2005 κοινών υπουργικών αποφάσεων (Β' 992), σε συμμόρφωση με διατάξεις της οδηγίας 2006/105 του Συμβουλίου της 20ης Νοεμβρίου 2006 της Ευρωπαϊκής Ένωσης» (Β' 645).

13. Την Οδηγία 2009/147/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Νοεμβρίου 2009 «περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών» (κωδικοποιημένη έκδοση) και ειδικότερα τα άρθρα 5, 6, 7, 8 και 9 αυτής.

14. Την υπό στοιχεία Η.Π. 37338/1807/Ε103/06.09.2010 κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιατημάτων της, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ, "Περί διατηρήσεως των αγρίων πτηνών", του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, όπως κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2009/147/ΕΚ» (Β' 1495), όπως τροποποιήθηκε με την υπό στοιχεία Η.Π. 8353/276/Ε103/ 23-2-2012 κοινή υπουργική απόφαση «Τροποποίηση και συμπλήρωση της υπ' αριθ. 37388/1807/2010 κοινής υπουργικής απόφασης "Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιατημάτων της, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ..."» (Β' 1495), σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του

πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ «Για τη διατήρηση των άγριων πτηνών» του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, όπως κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2009/147/ΕΚ» (Β' 415).

15. Την υπ' αρ. 414985/1985 κοινή υπουργική απόφαση «Μέτρα διαχείρισης της άγριας πτηνοπανίδας» (Β' 757).

16. Τη Σύμβαση της Βόννης για την Προστασία των Μεταναστευτικών Ειδών Πανίδας, όπως κυρώθηκε με τον ν. 2719/1999 «Κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης για τη διατήρηση των αποδημητικών ειδών της άγριας πανίδας και άλλες διατάξεις» (Α' 106).

17. Την υπ' αρ. 9269/246316/2020 κοινή υπουργική απόφαση «Εθνικό Σχέδιο Δράσης του άρθρου 18 του ν. 4036/2012 (Α' 8) με στόχο την εφαρμογή της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Οκτωβρίου 2009 σχετικά με τον καθορισμό πλαισίου κοινοτικής δράσης με σκοπό την επίτευξη ορθολογικής χρήσης των γεωργικών φαρμάκων (L 309)» (Β' 4032).

18. Την υπ' αρ. 50743/2017 κοινή υπουργική απόφαση «Αναθεώρηση εθνικού καταλόγου περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000» (Β' 4432).

19. Τον ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α' 87).

20. Τον ν. 4915/2022 «Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Καταπολέμησης της Διαφθοράς, διατάξεις για θέματα ανθρωπίνου δυναμικού και Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, νομοθετικό πλαίσιο εκπαίδευσης των σπουδαστών/σπουδαστριών της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης για την ένταξη στον κλάδο Π.Ε. Επιτελικών Στελεχών, διατάξεις για την ολοκλήρωση της μεταφοράς των δασικών υπηρεσιών στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, διατάξεις για την εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας "Ελλάδα 2.0", Εθνική Σύμβαση Ομογενών και άλλες επείγουσες διατάξεις» (Α' 63).

21. Το π.δ. 148/2009 «Περιβαλλοντική ευθύνη για την πρόληψη και την αποκατάσταση των ζημιών στο περιβάλλον Εναρμόνιση με την οδηγία 2004/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Απριλίου 2004, όπως ισχύει» (Α' 190).

22. Τον ν. 4685/2020 «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις» (Α' 92).

23. Το π.δ. 132/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ.Π.ΕΝ.)» (Α' 160), όπως τροποποιήθηκε με το π.δ. 29/2022 (Α' 77).

24. Το π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119).

25. Το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).

26. Το π.δ. 84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (Α' 123).

27. Το π.δ. 2/2021 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 2).

28. Το π.δ. 68/2021 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτριας Υπουργού και Υφυπουργών» (Α' 155).

29. Την υπ' αρ. 35/20.01.2021 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Γεώργιο Αμυρά» (Β' 178).

30. Την από 13-08-2021 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου «Εκτακτα μέτρα για την αποτελεσματική προστασία και την ταχεία αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος, την άμεση στήριξη των πληγέντων από τις πυρκαγιές του Ιουλίου/Αυγούστου 2021 και συναφείς διατάξεις» (Α' 143), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4824/2021 (Α' 156).

31. Το π.δ. 97/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (Α' 138).

32. Το π.δ. 141/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Εσωτερικών» (Α' 180).

33. Το π.δ. 40/2021 «Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων και Γενικών Γραμματειών, σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών» (Α' 100).

34. Το π.δ. 6/2022 «Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών, σύσταση Ειδικής Γραμματείας, μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων» (Α' 17).

35. Την υπό στοιχεία Υ22/17-06-2021 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Εσωτερικών, Στυλιανό Πέτσα» (Β' 2607), όπως τροποποιήθηκε με την υπό στοιχεία Υ9/12.5.2022 (Β' 2357) απόφαση του Πρωθυπουργού.

36. Την υπ' αρ. 6310/09-09-2021 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Συμεών Κεδίκογλου» (Β' 4190).

37. Την υπ' αρ. 80/18-07-2019 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Προστασίας του Πολίτη, Ελευθέριο Οικονόμου» (Β' 3058).

38. Την υπ' αρ. (ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗΣ) 21/197/01-11-2021 επιστολή της Ομάδας Εργασίας Μ.Κ.Ο. Ενάντια στα Δηλητήρια.

39. Το υπ' αρ. 513/338480/29-11-2021 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Παρατηρήσεις και σχόλια επί σχεδίου κοινής υπουργικής απόφασης "Τοπικό σχέδιο Δράσης για την καταπολέμηση της παράνομης χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων"».

40. Το υπ' αρ. 21/230/15-12-2021 έγγραφο της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας, με το οποίο διαβιβάσθηκε επιστολή της Ομάδας Εργασίας Μ.Κ.Ο. Ενάντια στα Δηλητήρια «Παρατηρήσεις και σχόλια της Ομάδας Εργασίας Ενάντια στα Δηλητήρια επί σχεδίου Κοινής Υπουργικής Απόφασης Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την καταπολέμηση της παράνομης χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων».

41. Το υπ' αρ. 1728/10-12-2021 έγγραφο της Κυνηγετικής Συνομοσπονδίας Ελλάδος.

42. Την υπ' αρ. 30/04-01-2022 πρόταση για τη θέσπιση ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης για την αντιμετώπιση

της παράνομης χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων του ΟΦΥΠΕΚΑ.

43. Το υπό στοιχεία Υ.Π.ΕΝ./ΔΠΔΑ/75729/1744/20-07-2022 έγγραφο της Γ.Δ.Ο.Υ «Εισήγηση (περ. ε') της παρ. 5 του άρθρου 24 του ν. 4270/2014 (Α' 143), για το προτεινόμενο σχέδιο Κ.Υ.Α με θέμα "Μέτρα και διαδικασίες για τον έλεγχο της παράνομης χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων σε είδη της άγριας πανίδας - Συντονισμός συναρμόδιων υπηρεσιών και φορέων", σύμφωνα με το οποίο, με την παρούσα δεν προκαλείται επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού και δεν προκαλείται επίπτωση στο εγκεκριμένο Μ.Π.Δ.Σ 2022-2025 (Α' 1111/2021), αποφασίζουμε:

Άρθρο 1 Σκοπός

Με την παρούσα καθορίζονται οι αρμόδιες αρχές και οι λοιπές υπηρεσίες και φορείς που εμπλέκονται στον επιχειρησιακό σχεδιασμό και στην υλοποίηση δράσεων για την αντιμετώπιση περιστατικών δηλητηρίασης προστατευόμενων ή μη ειδών της άγριας πανίδας στο φυσικό περιβάλλον, το περιεχόμενο των σχετικών πρωτοκόλλων χειρισμού και καταγραφής των απαραίτητων στοιχείων για τη διερεύνηση των αιτιών καθώς και τα μέτρα πρόληψης της υποβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας.

Άρθρο 2 Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας, νοούνται ως:

(α) «Χρήση Δηλητηριασμένων Δολωμάτων»: η χρήση οποιουδήποτε βρώσιμου μέσου, φυτικού ή ζωϊκού ιστού, τμήματος ή ολόκληρου ζώου, το οποίο έχει επικαλυφθεί, εμποτιστεί ή περιέχει με οποιονδήποτε άλλο τρόπο τοξική ουσία ή άλλη επικίνδυνη ουσία, ή παρασκεύασμα, ή υλικό, το οποίο μπορεί να επιφέρει την άμεση ή δευτερογενή θανάτωση ή πρόκληση σοβαρών σωματικών βλαβών σε είδη της άγριας πανίδας (προστατευόμενα ή μη), σε σκύλους εργασίας και ζώα συντροφιάς στην ύπαιθρο χώρα (εκτός του πολεοδομικού ιστού),

(β) «Επικίνδυνες ουσίες ή παρασκευάσματα»: οι ουσίες ή τα παρασκευάσματα που είναι τοξικές, διαβρωτικές, ερεθιστικές, εκρηκτικές, εύφλεκτες, καρκινογόνες, μεταλλαξιογόνες, ραδιενεργές ή άλλες ουσίες που έχουν την ιδιότητα να επιταχύνουν την καύση, να αλλοιώνουν την φυσική κατάσταση του νερού, του εδάφους ή του αέρα και να προσβάλουν δυσμενώς τον άνθρωπο, άλλα ζωικά είδη, καθώς και το φυσικό περιβάλλον.

(γ) «Περιοχή εφαρμογής Τοπικών Σχεδίων Δράσης (Τ.Σ.Δ.)»: Ως περιοχές εφαρμογής Τοπικών Σχεδίων Δράσης (Τ.Σ.Δ.) καθορίζονται περιοχές εκτός των πόλεων, που εμπίπτουν στη χωρική αρμοδιότητα των Δασικών Υπηρεσιών, στις οποίες έχουν σημειωθεί περιστατικά παράνομης χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων σε είδη της άγριας πανίδας ή όταν κρίνεται ότι οι περιοχές αυτές αποτελούν εν δυνάμει περιοχές υψηλού κινδύνου και υπάρχει κίνδυνος άμεσων ή έμμεσων απωλειών σε είδη της άγριας πανίδας (προστατευόμενα ή μη), ή περιοχές εκτός του αστικού ιστού στις οποίες ανευρίσκονται

δηλητηριασμένα ζώα εργασίας (ποιμενικοί ή κυνηγετικοί σκύλοι κ.λπ.).

(δ) «Εμπλεκόμενες υπηρεσίες και φορείς»: Θεωρούνται οι δημόσιες αρχές σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο, ιδίως οι Δασικές, Γεωργικές και Κτηνιατρικές Υπηρεσίες των Υπουργείων Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και των Ο.Τ.Α. κατά το πλαίσιο των ασκούμενων αρμοδιοτήτων τους, οι λοιπές υπηρεσίες των Ο.Τ.Α. Α' και Β' βαθμού, ο ΟΦΥΠΕΚΑ και οι υπαγόμενες σε αυτόν Μονάδες Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (Μ.Δ.Π.Π.), οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών και του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη/ΕΛ.ΑΣ. καθώς και λοιποί ιδιωτικοί φορείς, σύλλογοι και περιβαλλοντικές οργανώσεις, που λόγω αντικειμένου ενασχόλησης, χωρικής αρμοδιότητας και ειδικών γνώσεων ή εμπειρίας, εμπλέκονται με τη διαχείριση περιστατικών δηλητηριάσεων, την προστασία και την παρακολούθηση των ειδών της άγριας πανίδας.

Άρθρο 3 Αρμοδιότητες εμπλεκόμενων Δασικών Υπηρεσιών

1. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Δασών (Τμήμα Διαχείρισης Άγριας Ζωής και Θήρας) της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Δασών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως κεντρική αρμόδια αρχή, είναι υπεύθυνη για:

α. Την παροχή κατευθυντήριων οδηγιών όσον αφορά στην κατάρτιση, διαμόρφωση και τακτική επικαιροποίηση των Τ.Σ.Δ. του άρθρου 5, σε συνεργασία με την αρχή της παρ. 1 του άρθρου 4,

β. Τον συντονισμό και τη δασοπολιτική εποπτεία των περιφερειακών Δασικών Υπηρεσιών του Υ.Π.ΕΝ., αναφορικά με το έργο που αναλαμβάνουν στο πλαίσιο του Τ.Σ.Δ.

γ. Την παροχή οδηγιών προς τις περιφερειακές Δασικές Υπηρεσίες, στις περιοχές εφαρμογής του Τ.Σ.Δ., αναφορικά με τον τρόπο οργάνωσης και επιχειρησιακής δράσης τους και την εν γένει υποστήριξη τους για τη διαχείριση των περιστατικών δηλητηρίασης ειδών της άγριας πανίδας.

δ. Την ενημέρωση της Διεύθυνσης Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας της Γενικής Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Πολιτικής του Υ.Π.ΕΝ. για δράσεις που αφορούν σε προστατευόμενες περιοχές που τελούν υπό ειδικό καθεστώς διαχείρισης και προστασίας, ιδίως στην περίπτωση που είναι ενταγμένες στο Δίκτυο ΦΥΣΗ 2000.

ε. Την ενημέρωση του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ) για το περιεχόμενο και τις δράσεις του Τοπικού Σχεδίου Δράσης ώστε να υπάρχει εναρμόνιση, συνέργεια και υποστήριξη των Δασικών Υπηρεσιών από τις Μονάδες Διαχείρισης των Προστατευόμενων Περιοχών του ΟΦΥΠΕΚΑ για την υλοποίηση του σχεδιασμού σε τοπικό επίπεδο.

στ. Την συνεργασία με τις εμπλεκόμενες αρχές και φορείς του άρθρου 4 για τη διαμόρφωση του περιεχομένου των προγραμμάτων ενημέρωσης του πληθυσμού στις περιοχές εφαρμογής του Τ.Σ.Δ. και ιδίως των χρηστών γης στις περιοχές υψηλού κινδύνου, σχετικά με το πρό-

βλημα της χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων και τις επιπτώσεις που έχει στη βιοποικιλότητα των ειδών.

ζ. Τη συνεργασία με την αρχή της παρ. 1 του άρθρου 4 για τις δράσεις που αφορούν στην πρόληψη και τον έλεγχο της χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων.

η. Τη συνεργασία με τον ΟΦΥΠΕΚΑ για τη συντονισμένη δράση των περιφερειακών Δασικών Υπηρεσιών με τις Μονάδες Διαχείρισης των Προστατευόμενων Περιοχών.

θ. Τη συνεργασία με την Κυνηγετική Συνομοσπονδία Ελλάδας για τη θεσμική συμμετοχή των ιδιωτικών Φυλάκων Θήρας των Κυνηγετικών Οργανώσεων και κυνηγών, μελών των συνεργαζόμενων με το Υ.Π.ΕΝ. Κυνηγετικών Οργανώσεων, στις διαδικασίες εντοπισμού των δολωμάτων στο πεδίο, τον περιορισμό του κινδύνου, τον υγειονομικό χειρισμό των νεκρών ζώων και την εν γένει υποστήριξη των διαδικασιών διερεύνησης των περιστατικών.

ι. την παροχή οδηγιών και τον συντονισμό των αρχών της παρ. 2 του παρόντος, όσον αφορά στην κατάρτιση καταλόγου των κτηνιάτρων που αναλαμβάνουν τη διενέργεια νεκροψίας/νεκροτομής και δειγματοληψιών στο πεδίο, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 7.

ια. την κατάρτιση καταλόγου εργαστηρίων διενέργειας των τοξικολογικών αναλύσεων, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 7.

2. Οι περιφερειακές Δασικές Υπηρεσίες του Υ.Π.ΕΝ. (Δασαρχεία και Διευθύνσεις Δασών άνευ Δασαρχείων) είναι υπεύθυνες για:

α. τη σύνταξη του Τ.Σ.Δ. του άρθρου 5 στην περιοχή αρμοδιότητάς τους ή σε τμήμα της περιοχής αυτής το οποίο θεωρείται ως «περιοχή υψηλού κινδύνου» ('hot spot') λόγω επανειλημμένων περιστατικών χρήσης δολωμάτων και δηλητηριάσεων ειδών της άγριας πανίδας σε αυτές, σε συνεργασία με τις λοιπές εμπλεκόμενες αρχές και φορείς του άρθρου 4, όπου αυτό κριθεί απαραίτητο,.

β. την κινητοποίηση των λοιπών εμπλεκόμενων αρχών και φορέων του άρθρου 4, κατά περίπτωση, για την άμεση λήψη ενεργειών, στο πλαίσιο εφαρμογής της παρούσας.

γ. την υλοποίηση προγραμμάτων ενημέρωσης του πληθυσμού στις περιοχές εφαρμογής, σε συνεργασία με τις κατά περίπτωση λοιπές εμπλεκόμενες αρχές και φορείς του άρθρου 4.

δ. την οργάνωση και υλοποίηση, σε συνεργασία με τις λοιπές εμπλεκόμενες αρχές και φορείς του άρθρου 4, προγραμμάτων εκπαίδευσης/κατάρτισης των εμπλεκόμενων στην εφαρμογή του Τ.Σ.Δ.

ε. την τήρηση στατιστικών στοιχείων για τα περιστατικά δηλητηριάσεων ειδών της άγριας πανίδας στην περιοχή αρμοδιότητάς τους και την σχετική ενημέρωση της αρμόδιας αρχής της παρ. 1 του παρόντος.

στ. τον ορισμό υπευθύνου εφαρμογής του κάθε Τ.Σ.Δ., με τον αναπληρωτή του, ώστε να εξασφαλίζεται η άμεση επικοινωνία με τις λοιπές εμπλεκόμενες αρχές και φορείς του άρθρου 4.

ζ. τη διοικητική υποστήριξη των απαραίτητων συναντήσεων, σε τοπικό επίπεδο, για την επιχειρησιακή

οργάνωση που απαιτεί η υλοποίηση του Τ.Σ.Δ. και την ετήσια αξιολόγηση των διαδικασιών.

η. την προμήθεια του αναγκαίου εξοπλισμού και μέσων που κρίνονται απαραίτητα για τον έλεγχο και την διαχείριση περιστατικών χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων.

θ. την κατάρτιση καταλόγου των κτηνιάτρων που αναλαμβάνουν τη διενέργεια νεκροψίας/νεκροτομής και δειγματοληψιών στο πεδίο, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 7.

ι. την οργάνωση και λειτουργία των Ειδικών Μονάδων Ανίχνευσης Δηλητηριασμένων Δολωμάτων του άρθρου 8, όπου απαιτείται.

Άρθρο 4

Αρμοδιότητες λοιπών

εμπλεκόμενων αρχών και φορέων

1. Η Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων συνεργεί:

α. Στην παροχή κατευθυντήριων οδηγιών όσον αφορά την κατάρτιση και τη διαμόρφωση των Τ.Σ.Δ. του άρθρου 5, σε συνεργασία με την αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 3,

β. στην παροχή οδηγιών στις αρχές της παρ. 3 όσον αφορά τις ενέργειες που αναλαμβάνουν στο πλαίσιο εφαρμογής της παρούσας,

γ. στην ενημέρωση σε θέματα τήρησης των κανόνων βιοασφάλειας, προστασίας του εμπλεκόμενου προσωπικού, διαδικασιών δειγματοληψίας και χειρισμού των νεκρών ζώων.

δ. στην εποπτεία και συντονισμό των ενεργειών που αναλαμβάνουν οι αρχές της παρ. 3 στο πλαίσιο εφαρμογής της παρούσας.

2. Η Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων:

2.1. Συνεργάζεται με τους λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς και το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο σε θέματα ενημέρωσης του κοινού σχετικά με τα δηλητηριασμένα δολώματα με γεωργικά φάρμακα, και συγκεκριμένα αναρτά σε ειδική ιστοσελίδα στο διαδίκτυο του Υπ.Α.Α.Τ., στοιχεία και πληροφορίες στα οποία:

α. περιέχονται ειδικά πρωτόκολλα για τη συλλογή και διαχείριση των δηλητηριασμένων δολωμάτων με γεωργικά φάρμακα,

β. καταγράφονται τα κρούσματα δηλητηρίασης άγριων ζώων από δηλητηριασμένα δολώματα με γεωργικά φάρμακα,

γ. αναγράφονται συστάσεις για την αντιμετώπιση δηλητηριάσεων ζώων από γεωργικά φάρμακα και

δ. παρέχεται η δυνατότητα σε κάθε ενδιαφερόμενο/η να αναφέρει περιστατικά δηλητηρίασης οικόσιτων και άγριων ζώων που υπέπεσαν στην αντίληψη του/της.

Τα παραπάνω στοιχεία και πληροφορίες ενημέρωσης του κοινού παρέχονται στη Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής με ευθύνη των αρμόδιων αρχών και φορέων συλλογής και επεξεργασίας αυτών, όπως αυτοί προβλέπονται στην παρούσα. Η ανάρτηση σε ιστοσελίδα

του Υπ.Α.Α.Τ. στο διαδίκτυο θα αποτελέσει ένα κόμβο διαδικτυακής ενημέρωσης.

2.2. Συμμετέχει στην κατάρτιση, αξιολόγηση και τροποποίηση του περιεχομένου του Τοπικού Σχεδίου Δράσης (Τ.Σ.Δ.) για την καταπολέμηση της παράνομης χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Διαχείρισης Δασών (Τμήμα Διαχείρισης Άγριας Ζωής και Θήρας) της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Δασών του Υ.Π.Ε.Ν., αναφορικά με θέματα ορθολογικής χρήσης γεωργικών φαρμάκων.

2.3. Συνεργάζεται με τους λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς για την ενημέρωση χρηστών γης και της ευαισθητοποίησης του κοινού.

3. Οι κτηνιατρικές υπηρεσίες των Περιφερειών και Περιφερειακών Ενοτήτων συνεργούν:

α. με τις οικείες αρχές της παρ. 2 του άρθρου 3 και τους φορείς των παρ. 4 έως 8, στο πλαίσιο εφαρμογής του Τ.Σ.Δ. του άρθρου 5,

β. στη διενέργεια δειγματοληψιών από δυνητικά δηλητηριασμένα ζώα στο πεδίο, σε περίπτωση που τίθεται ταυτόχρονη υποψία λοιμώδους νοσήματος από τον κτηνίατρο της παρ. 4 του άρθρου 7, στο πλαίσιο των υφιστάμενων δράσεων επιτήρησης, ελέγχου και εκρίζωσης νοσημάτων των ζώων,

γ. στην υλοποίηση προγραμμάτων εκπαίδευσης/κατάρτισης των εμπλεκόμενων στην εφαρμογή του Τ.Σ.Δ., σε συνεργασία με την οικεία αρμόδια αρχή της παρ. 2 του άρθρου 3.

4. ΟΦΥΠΕΚΑ

4.1. Ο ΟΦΥΠΕΚΑ μέσω των αρμοδίων Διευθύνσεών του:

α. Συμμετέχει στην κατάρτιση, αξιολόγηση και τροποποίηση του περιεχομένου του Τοπικού Σχεδίου Δράσης (Τ.Σ.Δ.) για την καταπολέμηση της παράνομης χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Διαχείρισης Δασών (Τμήμα Διαχείρισης Άγριας Ζωής και Θήρας) της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Δασών του Υ.Π.Ε.Ν..

β. Παρέχει οδηγίες στις Μονάδες Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών για τη συνδρομή τους στη διαχείριση περιστατικών χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων στην περιοχή αρμοδιότητάς τους στο πλαίσιο εφαρμογής του Τοπικού Σχεδίου Δράσης.

γ. Διαθέτει πόρους, μέσα και εξοπλισμό στις Μονάδες Διαχείρισης Προστατευόμενων περιοχών για την υποστήριξη του έργου που αναλαμβάνουν στα πλαίσια του σχεδιασμού των Τοπικών Σχεδίων Δράσης στην περιοχή αρμοδιότητάς τους.

δ. Αναλαμβάνει και υλοποιεί ειδικές υποστηρικτικές δράσεις που αφορούν στην οργάνωση της εποπτείας των προστατευόμενων περιοχών και τη διάθεση του απαιτούμενου εξοπλισμού για τον εντοπισμό και τη διαχείριση των περιστατικών στο πεδίο.

ε. Ενισχύει την οργάνωση και λειτουργία Ειδικών Μονάδων Ανίχνευσης Δηλητηριασμένων Δολωμάτων από τους ενδιαφερόμενους φορείς.

στ. Συμμετέχει με εκπροσώπους του στις επιτροπές οργάνωσης του σχεδιασμού σε κεντρικό και περιφερεια-

κό επίπεδο και τις ομάδες διαχείρισης των περιστατικών στο πεδίο.

4.2. Μέσω των εποπτευόμενων Μονάδων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, οι οποίες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους:

α. Ορίζουν εκπρόσωπό τους ο οποίος ενημερώνεται και συμμετέχει στις διαδικασίες σύνταξης και ετήσιας αξιολόγησης - επικαιροποίησης του Τοπικού Σχεδίου Δράσης.

β. Συμμετέχουν στη διαχείριση περιστατικών δηλητηριάσεων ειδών της άγριας πανίδας και συνδράμουν στο πλαίσιο της χωρικής τους αρμοδιότητας με τα διαθέσιμα μέσα και το προσωπικό τους στις δράσεις διαχείρισης - περιορισμού των περιστατικών δηλητηριάσεων που εντοπίζονται στην ύπαιθρο.

γ. Συνεργάζονται με τις Τοπικές Δασικές και Κτηνιατρικές Αρχές και αρμόδιες αρχές ελέγχου των Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων και Βιοκτόνων των Περιφερειακών Ενοτήτων και τις Κυνηγετικές Οργανώσεις και τους κατά περίπτωση χρήστες γης (Ενώσεις κτηνοτρόφων, αγροτών Περιβαλλοντικούς, Ορειβατικούς συλλόγους εθελοντές κ.ά.) για την υλοποίηση δράσεων ενημέρωσης των χρηστών και την εν γένει αποτελεσματικότερη εφαρμογή του σχεδιασμού του Τ.Σ.Δ. στην πράξη.

δ. Ενημερώνουν υποχρεωτικά στα πλαίσια του Τοπικού Σχεδίου Δράσης, τις αρμόδιες Δασικές Υπηρεσίες για τον εντοπισμό στην περιοχή αρμοδιότητάς τους νεκρών ζώων από είδη της άγριας πανίδας ή σκύλων εργασίας που παραπέμπουν σε παράνομη χρήση δηλητηριασμένων δολωμάτων.

ε. Υποστηρίζουν τις ειδικές δράσεις που περιλαμβάνονται στο Τ.Σ.Δ. και ιδίως τη διασφάλιση της περιοχής με την περισυλλογή των νεκρών ζώων ή των δειγμάτων ιστών, τον έλεγχο της διασποράς των δηλητηριασμένων δολωμάτων, τη διερεύνηση των αιτίων και την αποστολή των δειγμάτων σε εργαστήριο τοξικολογικών αναλύσεων της παρ. 5 του άρθρου 7.

στ. Οργανώνουν και λειτουργούν Ειδικές Μονάδες Ανίχνευσης Δηλητηριασμένων Δολωμάτων που χρησιμοποιούν εκπαιδευμένους σκύλους.

5. Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη - Ελληνική Αστυνομία.

Το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και η Ελληνική Αστυνομία δια μέσου των Αστυνομικών Διευθύνσεων και των Τμημάτων που λειτουργούν σε τοπικό επίπεδο, συμμετέχουν στη διαχείριση των περιστατικών χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων στο πλαίσιο των ασκούμενων αρμοδιοτήτων τους και σύμφωνα με τις δεσμεύσεις που αναλαμβάνουν στο Τοπικό Σχέδιο Δράσης.

Για τον σκοπό αυτό:

α. Ορίζουν εκπρόσωπό τους ο οποίος συμμετέχει και ενημερώνεται για το περιεχόμενο και τις δράσεις του Τοπικού Σχεδίου Δράσης που συντάσσεται από την τοπική Δασική Αρχή και συμμετέχει στις ετήσιες συσκέψεις για την αξιολόγηση και τροποποίηση του περιεχομένου του Τοπικού Σχεδίου Δράσης (Τ.Σ.Δ.) για την καταπολέμηση της παράνομης χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων.

β. Παρέχουν οδηγίες στις υφιστάμενες Αστυνομικές Αρχές και το προσωπικό τους για τη συμμετοχή τους στη

διερεύνηση των αιτιών των περιστατικών, την ανακάλυψη και ποινική δίωξη των δραστών.

γ. Διαθέτουν τα απαραίτητα μέσα και το προσωπικό για την υποστήριξη των διαδικασιών που προβλέπονται στο Τ.Σ.Δ.

δ. Αξιοποιούν τις δυνατότητες και τα μέσα διερεύνησης των περιστατικών που διαθέτει η Ελληνική Αστυνομία - Διεύθυνση Εγκληματολογικών Ερευνών (Δ.Ε.Ε.)

6. Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού συμμετέχουν στη διαχείριση των περιστατικών χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων, με τις αρμόδιες Γεωργικές και λοιπές Υπηρεσίες τους, σύμφωνα με τις σχετικές δεσμεύσεις που αναλαμβάνουν στο Τοπικό Σχέδιο Δράσης. Στο πλαίσιο αυτό:

α. Εκπρόσωποι των προαναφερόμενων υπηρεσιών των οικείων Ο.Τ.Α. στην περιοχή εφαρμογής του Τ.Σ.Δ. και της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, συμμετέχουν στην ετήσια σύσκεψη όλων των φορέων για τη λήψη ειδικών μέτρων για την πρόληψη και οργάνωση σε τοπικό επίπεδο της αποτελεσματικής διαχείρισης περιστατικών δηλητηριάσεων ειδών της άγριας πανίδας.

β. Οργανώνουν και υλοποιούν ενημερωτικές συναντήσεις και προγράμματα που θα απευθύνονται στους κατοίκους και τους επαγγελματίες της περιοχής με θέμα την ανάγκη προστασίας της άγριας πανίδας και τη μείωση-εξάλειψη της χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων

γ. Υποστηρίζουν τα μέτρα διαχείρισης της άγριας πανίδας και τις ενέργειες που αποφασίζονται σε κεντρικό ή περιφερειακό επίπεδο από τις αρμόδιες κρατικές αρχές και συμβάλλουν, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, στην εκτέλεση μικρών έργων και εργασιών για τη βελτίωση της βιωσιμότητας πληθυσμών ειδών της άγριας πανίδας, παράλληλα με τις ασκούμενες κτηνοτροφικές ή γεωργικές δραστηριότητες.

δ. Διαθέτουν και αξιοποιούν τα τεχνικά μέσα (οχήματα κ.λπ.) και το εξειδικευμένο εργατικό, τεχνικό και επιστημονικό προσωπικό τους για τη διασφάλιση της περιοχής του συμβάντος καθώς και την περισυλλογή των νεκρών ζώων και την υγειονομική τους διαχείριση στο πλαίσιο ενεργών συμβάσεων με οικονομικούς φορείς για το σκοπό αυτό.

ε. Ενημερώνουν τους κτηνοτρόφους, αγρότες και μελισσοκόμους για τη δυνατότητα αξιοποίησης χρηματοδοτικών μέσων για την εξασφάλιση αγροπεριβαλλοντικών ενισχύσεων για την προστασία της ζωικής ή της φυτικής παραγωγής τους από την παρουσία και αλληλεπίδραση με την άγρια πανίδα.

7. Κυνηγετικοί Φορείς

Οι Φορείς αυτοί συνεργάζονται με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και τις Δασικές και Κτηνιατρικές Υπηρεσίες στην εφαρμογή των Τοπικών Σχεδίων Δράσης για την καταπολέμηση της παράνομης χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων, σύμφωνα με το παρακάτω πλαίσιο αρμοδιοτήτων:

7.1. Η Κυνηγετική Συνομοσπονδία Ελλάδος είναι αρμόδια για την ενημέρωση των Κυνηγετικών Οργανώσεων (Κυνηγετικές Ομοσπονδίες και Κυνηγετικούς Συλλόγους) σχετικά το περιεχόμενο των Τοπικών Σχεδίων δράσης και

τις υποχρεώσεις συμμετοχής εκπροσώπων των Κυνηγετικών Οργανώσεων σε όλα τα στάδια, από τη σύνταξη έως την εφαρμογή των τοπικών σχεδίων δράσης καθώς και την ετήσια αξιολόγηση και επικαιροποίηση του σχεδιασμού και των δράσεων που προβλέπονται σε αυτά. Επίσης, είναι αρμόδια για την παροχή των απαραίτητων οδηγιών για την αποτελεσματική συνεργασία των Κυνηγετικών Οργανώσεων όλων των βαθμών με τις τοπικές Δασικές και Κτηνιατρικές Αρχές, ώστε να ενημερώνονται οι κληνοί μέλη των συνεργαζόμενων με το Υ.Π.ΕΝ. κυνηγετικών συλλόγων για την υποχρέωση να συμβάλλουν στον εντοπισμό των περιστατικών δηλητηριάσεων ειδών της άγριας πανίδας, να ενημερώνουν άμεσα τις δασικές ή κτηνιατρικές αρχές και τις οικείες Μονάδες Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών του ΟΦΥΠΕΚΑ για την ανεύρεση νεκρών ζώων στην ύπαιθρο και να συμμετέχουν στην ασφαλή διαχείριση τους συνδράμοντας τόσο στη συλλογή των προβλεπόμενων δειγμάτων όσο και στην υγειονομική διαχείρισή τους (ταφή κ.λπ.) μετά από κατάλληλη εκπαίδευση των κληνοί για τη διαδικασία δειγματοληψίας και τα μέτρα βιοασφάλειας που πρέπει να τηρούνται κατά τη διεξαγωγή δειγματοληψίας. Η Κυνηγετική Συνομοσπονδία Ελλάδας συνεργάζεται άμεσα με την αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 3 και μέσω αυτής με την αρχή της παρ. 1 του άρθρου 4, με σκοπό τη διοργάνωση εκπαιδύσεων ιδιωτικών φυλάκων θήρας των Κυνηγετικών Ομοσπονδιών και των Συλλόγων καθώς και δασικών υπαλλήλων των Δασικών Υπηρεσιών και του προσωπικού των Μονάδων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών του ΟΦΥΠΕΚΑ αναφορικά με τη διαδικασία δειγματοληψίας και τη λήψη των απαραίτητων μέτρων βιοασφάλειας που πρέπει να τηρούνται.

7.2. Οι Κυνηγετικές Ομοσπονδίες και οι Κυνηγετικοί Σύλλογοι:

α. Ενημερώνουν τα μέλη τους αντίστοιχα για την ανάγκη συμβολής τους στην υλοποίηση των Τοπικών Σχεδίων δράσης για την καταπολέμηση της παράνομης χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων.

β. Συνεργάζονται με τις αρμόδιες Δασικές ή Κτηνιατρικές Αρχές για την ανεύρεση νεκρών ζώων και συμμετέχουν στην υγειονομική διαχείρισή τους σύμφωνα με τις υποδείξεις και οδηγίες των αρμόδιων αρχών.

γ. Οργανώνουν και λειτουργούν Ειδικές Μονάδες Ανίχνευσης Δηλητηριασμένων Δολωμάτων που χρησιμοποιούν εκπαιδευμένους σκύλους, τις οποίες εντάσσουν στο σχετικό Μητρώο που δημιουργείται στο Υ.Π.ΕΝ.

δ. Οι ιδιωτικοί Φύλακες Θήρας των Κυνηγετικών Ομοσπονδιών και των Κυνηγετικών συλλόγων δύνανται, μετά από κατάλληλη εκπαίδευση, να προσκομίζουν δείγματα νεκρών ζώων τηρώντας τα απαραίτητα μέτρα βιοασφάλειας.

8. Οι Περιβαλλοντικές Οργανώσεις

α. Συνδράμουν στο έργο των Δασικών Υπηρεσιών και των Μονάδων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών του ΟΦΥΠΕΚΑ συμμετέχοντας στο σχεδιασμό των δράσεων του Τ.Σ.Δ.

β. Συμμετέχουν με εκπροσώπους τους στις ετήσιες συσκέψεις για την αξιολόγηση των Τοπικών Σχεδίων Δράσης και τη λήψη αποφάσεων για τη βελτίωση του

επιχειρησιακού σχεδιασμού και τη μεταφορά των πρακτικών διαχείρισης που εφαρμόζονται διεθνώς.

γ. Συμμετέχουν στο έργο της διαχείρισης των περιστατικών παράνομης χρήσης δολωμάτων στο πεδίο και συνεισφέρουν στην περαιτέρω αξιολόγηση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας του Τ.Σ.Δ. συμμετέχοντας θεσμικά στις ετήσιες συσκέψεις για την επικαιροποίηση του σχεδιασμού.

δ. Ενημερώνουν άμεσα την τοπική Δασική Υπηρεσία ή την οικεία Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών του ΟΦΥΠΕΚΑ ή το Συντονιστικό Κέντρο Δασοπροστασίας στην Αθήνα, όταν λάβουν πληροφόρηση από μέλη τους για περιστατικά δηλητηριάσεων στην ύπαιθρο.

ε. Οργανώνουν και λειτουργούν Ειδικές Μονάδες Ανίχνευσης Δηλητηριασμένων Δολωμάτων που χρησιμοποιούν εκπαιδευμένους σκύλους.

στ. Υλοποιούν προγράμματα σε συνεργασία με τους λοιπούς φορείς για την κατάρτιση του προσωπικού τους για τη διαχείριση των περιστατικών και την εκτίμηση του μεγέθους της περιβαλλοντικής ζημιάς.

Άρθρο 5

Τοπικό Σχέδιο Δράσης (Τ.Σ.Δ.)

1. Για την αποτελεσματική οργάνωση και λειτουργία των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και φορέων και την αξιοποίηση του προσωπικού και των μέσων που διαθέτουν, με σκοπό τη διαχείριση περιστατικών δηλητηρίασης ειδών άγριας πανίδας, συντάσσεται Τοπικό Σχέδιο Δράσης (Τ.Σ.Δ.).

2. Το Τ.Σ.Δ. αποτελεί το πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργικής διασύνδεσης των διαδικασιών που υλοποιούνται για τον έλεγχο και περιορισμό της χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων, με σκοπό:

α. Την προσαρμογή των εν λόγω διαδικασιών στις ανάγκες και στις ειδικές συνθήκες των περιοχών τοπικής εφαρμογής,

β. Τη βελτίωση της επιχειρησιακής δράσης, της συνεργασίας και της αποτελεσματικότητας των αρμόδιων αρχών του άρθρου 3 και των λοιπών εμπλεκόμενων αρχών και φορέων του άρθρου 4,

γ. τον επιμερισμό των δράσεων και των ενεργειών στο πεδίο και την καλύτερη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων,

δ. την αξιολόγηση του μεγέθους του προβλήματος και της επιχειρησιακής ανταπόκρισης των εμπλεκόμενων μερών στην αντιμετώπισή του.

3. Στο Τ.Σ.Δ. προβλέπονται, ιδίως:

α. Ο προσδιορισμός των λοιπών εμπλεκόμενων αρχών και φορέων του άρθρου 4,

β. η καταγραφή του διαθέσιμου ανθρώπινου δυναμικού των εμπλεκόμενων μερών (επιστημονικό και βοηθητικό προσωπικό) και των στοιχείων επικοινωνίας για την άμεση ενημέρωση-κινητοποίησή τους,

γ. η καταγραφή των υφιστάμενων μέσων και του εξοπλισμού που διατίθενται για την εξυπηρέτηση των δράσεων,

δ. ο καθορισμός του τρόπου και των μέσων επικοινωνίας για την άμεση λήψη αποφάσεων, μετά από την κατά

περίπτωση εκτίμηση του μεγέθους του προβλήματος για την άγρια πανίδα, την αξιολόγηση πιθανών κινδύνων, την επισήμανση ευπαθών χώρων (τομέων ή περιοχών),

ε. η εξειδίκευση του διαγράμματος ροής και διασύνδεσης των δράσεων των εμπλεκόμενων μερών που διασφαλίζουν την έγκαιρη κινητοποίηση, τον συντονισμό και την αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και των μέσων που διατίθενται,

στ. ο καθορισμός των επιμέρους περιοχών εφαρμογής του Τ.Σ.Δ. και των κριτηρίων για τον τυχόν χαρακτηρισμό τους ως περιοχών υψηλού κινδύνου.

4. Η εφαρμογή του κάθε Τ.Σ.Δ. αφορά σε περιοχές εκτός των πόλεων, που εμπίπτουν στη χωρική αρμοδιότητα των οικείων αρμόδιων αρχών της παρ. 2 του άρθρου 3, στις οποίες έχουν σημειωθεί περιστατικά παράνομης χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων σε είδη της άγριας πανίδας ή σε επιμέρους περιοχές αυτών, όταν κρίνεται ότι αποτελούν εν δυνάμει περιοχές υψηλού κινδύνου και υπάρχει κίνδυνος άμεσων ή έμμεσων απωλειών σε είδη της άγριας πανίδας (προστατευόμενα ή μη), ή σε περιοχές εκτός του αστικού ιστού στις οποίες ανευρίσκονται δηλητηριασμένα ζώα εργασίας (ποιμενικοί ή κυνηγετικοί σκύλοι κ.ά).

5. Το Τ.Σ.Δ. συντάσσεται από την οικεία αρμόδια αρχή της παρ. 2 του άρθρου 3 και εγκρίνεται από την υπερκείμενη διοικητική αρχή.

6. Οι αρμόδιες αρχές της παρ. 2 του άρθρου 3 δύνανται κατά περίπτωση να επεκτείνουν την περιοχή εφαρμογής του Τ.Σ.Δ. και σε άλλες γειτονικές περιοχές στο χώρο αρμοδιότητάς τους, ανάλογα με την αξιολόγηση του κινδύνου ή και τον εντοπισμό δολωμάτων ή κρουσμάτων δηλητηρίασης σε αυτές.

Άρθρο 6

Ομάδα Συντονισμού Τ.Σ.Δ.

Για τον επιχειρησιακό συντονισμό των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και φορέων και την άμεση και αποτελεσματική ενεργοποίησή τους για τον εντοπισμό και τη διαχείριση δηλητηριασμένων δολωμάτων η και ζώων στην περιοχή εφαρμογής του Τοπικού Σχεδίου Δράσης, συγκαλείται με πρόσκληση της Διεύθυνσης Δασών Νομού ετήσια σύσκεψη όλων των εμπλεκόμενων σε τοπικό επίπεδο αρχών και φορέων του άρθρου 4 της παρούσας, που συμμετέχουν στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων τους στη διαχείριση περιστατικών δηλητηρίασης ειδών της άγριας ή μη πανίδας στην ύπαιθρο.

Η συντονιστική σύσκεψη στο πλαίσιο του Τοπικού Σχεδίου Δράσης (Τ.Σ.Δ.) πραγματοποιείται σε ετήσια βάση (στις αρχές του έτους), εφόσον αφορά σε περιοχή υψηλού κινδύνου (με μεγάλο ιστορικό χρήσης δολωμάτων) ή εκτάκτως εφόσον προηγηθεί ενημέρωση του οικείου Δασαρχείου από οποιονδήποτε φορέα για τον εντοπισμό στην περιοχή νέων περιστατικών χρήσης δολωμάτων.

Στη σύσκεψη συμμετέχουν εκπρόσωποι των αρμόδιων υπηρεσιών σε τοπικό επίπεδο (Δασικές, Κτηνιατρικές, Γεωργικές, Αστυνομικές και λοιπές υπηρεσίες, εκπρόσωποι των Υπηρεσιών των οικείων Ο.Τ.Α Α' και Β' βαθμού, εκπρόσωποι των κυνηγετικών οργανώσεων και των Μονάδων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιο-

χών (ΜΔΠΠ) του ΟΦΥΠΕΚΑ καθώς και εκπρόσωποι των εξειδικευμένων περιβαλλοντικών οργανώσεων και των γεωργικών και κτηνοτροφικών ενώσεων της περιοχής, ως ακολούθως:

1. Ο Προϊστάμενος της Δασικής Υπηρεσίας επιπέδου Περιφερειακής Ενότητας (Διευθυντής Δασών Νομού), ο οποίος και προεδρεύει.
2. Ο οικείος Δασάρχης (στις περιπτώσεις Διευθύνσεων Δασών Νομών με Δασαρχεία).
3. Εκπρόσωπος/οι των Κτηνιατρικών και Γεωργικών Υπηρεσιών (Δ.Α.Ο.Κ. ή των τμημάτων κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενότητων).
4. Εκπρόσωπος της οικείας Αστυνομικής Διεύθυνσης (ή του τοπικού Αστυνομικού τμήματος).
5. Εκπρόσωπος της οικείας Περιφερειακής Ενότητας.
6. Εκπρόσωπος του οικείου Δήμου (ή Δημοτικής Ενότητας).
7. Εκπρόσωπος της οικείας Μονάδας Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΜΔΠΠ) του ΟΦΥΠΕΚΑ.
8. Εκπρόσωπος της οικείας Κυνηγετικής Ομοσπονδίας.
9. Εκπρόσωπος του τοπικού/ων Κυνηγετικού/ων συλλόγου/ων.
10. Εκπρόσωπος περιβαλλοντικής οργάνωσης εθνικής ή τοπικής εμβέλειας.
11. Λοιποί εκπρόσωποι υπηρεσιών και φορέων (π.χ. Πυροσβεστικό Σώμα, Ενώσεις επαγγελματιών κτηνοτρόφων, γεωργών κ.λπ.) οι οποίοι, κατά περίπτωση, δύνανται να καλούνται επικουρικά από τον προεδρεύοντα.

Η σύγκληση του οργάνου πραγματοποιείται με πρόσκληση του προϊσταμένου της Διεύθυνσης Δασών του Νομού. Στη σύσκεψη παρουσιάζεται το θεσμικό πλαίσιο προστασίας των ειδών αναφοράς (εφόσον υπάρχουν κρούσματα δηλητηρίασης/νεκρά ζώα ειδών της άγριας πανίδας) και της εν γένει περιοχής εφόσον υπάρχει ιστορικό δηλητηριάσεων καθώς και οι σχετικές αρμοδιότητες - δεσμεύσεις των υπηρεσιών και των φορέων που συμμετέχουν στην υλοποίηση του Τοπικού Σχεδίου Δράσης. Σκοπός της σύσκεψης είναι η αξιολόγηση του έργου που έχει παρασχεθεί κατά τη διαχείριση περιστατικών το προηγούμενο έτος καθώς και των προβλημάτων διερεύνησης και χειρισμού (προανάκριση, παραπομπές κ.λπ.) των υποθέσεων από την παράνομη χρήση δολωμάτων και η λήψη αποφάσεων για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των Υπηρεσιών. Για την αξιολόγηση του έργου των υπηρεσιών θα λαμβάνονται υπόψη μετρήσιμα στοιχεία (έξοδοι, περιπολίες, ειδικές δράσεις, περιστατικά, καταγραφές κ.λπ.) κατά το προηγούμενο έτος καθώς και ο τρόπος διαχείρισης των παλαιότερων περιστατικών, οι ενέργειες που έγιναν και τελικά η αποτελεσματικότητα κάθε υπηρεσίας. Επιπροσθέτως, σκοπός της ετήσιας συντονιστικής σύσκεψης είναι ο εντοπισμός αδυναμιών του υπάρχοντος σχεδιασμού και κυρίως η βελτίωση του τρόπου ενημέρωσης και άμεσης κινητοποίησης των υπηρεσιών και του συντονισμού τους, ώστε να αξιοποιούνται τα μέσα και η διαθέσιμη πληροφορία.

Στα πρακτικά της σύσκεψης καταγράφονται, για κάθε παρευρισκόμενη υπηρεσία ή φορέα, οι ενέργειες και δεσμεύσεις που αναλαμβάνει να υλοποιεί στις περιπτώσεις διαχείρισης περιστατικών καθώς και το ανθρώπινο

δυναμικό και οι πόροι που θα διατεθούν από κάθε ένα για την υλοποίηση του Τ.Σ.Δ. Επίσης, διασφαλίζεται η δυνατότητα ανάληψης κοινών ενεργειών (περιπόλων κ.λπ.) για τον έλεγχο των περιοχών, τη διερεύνηση των περιστατικών, την ενημέρωση των χρηστών γης (αγροτών, κτηνοτρόφων κυνηγών κ.λπ.) και την εν γένει εποπτεία των ευαίσθητων περιοχών, ώστε να εξασφαλίζεται η άμεση επέμβασή τους σε περιστατικά δηλητηριάσεων.

Η οικεία Διεύθυνση Δασών κοινοποιεί αποσπάσματα των πρακτικών των ετήσιων συσκέψεων στις υπηρεσίες και τους συμμετέχοντες φορείς, προκειμένου να λαμβάνονται, κατά αρμοδιότητα και χώρο ευθύνης, τα μέτρα διαχείρισης και προστασίας που αποφασίζονται σύμφωνα με τον προγραμματισμό και τις αρμοδιότητές τους, έτσι ώστε να υλοποιούνται απρόσκοπτα τα σχετικά έργα, οι δράσεις και τα προγράμματα για τον έλεγχο και την εξάλειψη της χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων στην περιοχή του Τοπικού Σχεδίου Δράσης. Τα πρακτικά κοινοποιούνται στην οικεία Επιθεώρηση Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής και ιεραρχικά στη Γενική Γραμματεία Δασών του Υ.Π.ΕΝ. - Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Άρθρο 7

Ενέργειες για τον έλεγχο και τη διερεύνηση περιστατικών παράνομης χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων

1. Εντοπισμός και απομάκρυνση δηλητηριασμένων δολωμάτων ή/και ζώων από την ύπαιθρο.

Η απομάκρυνση κάθε δηλητηριασμένου δολώματος ή/και δηλητηριασμένου νεκρού ζώου που εντοπίζεται στο περιβάλλον συνιστά δράση άμεσης προτεραιότητας δεδομένου ότι αποτελεί σοβαρή απειλή για τη βιοποικιλότητα αλλά και τη δημόσια υγεία.

Το προσωπικό των Δασικών Υπηρεσιών, όπως προβλέπεται και στην υπό στοιχεία Η.Π. 8353/276/Ε103/17-2-2012 (Β' 415) κοινή υπουργική απόφαση, έχει την αρμοδιότητα ελέγχου και εποπτείας των δασικών και αγροτικών οικοσυστημάτων και στη βάση αυτή, κατά την άσκηση των καθηκόντων του, έχει και την αρμοδιότητα εντοπισμού και περαιτέρω διαχείρισης δηλητηριασμένων δολωμάτων και ζώων κατά τη διενέργεια των περιπολιών στις περιοχές αρμοδιότητάς του. Για το σκοπό αυτό, οι δασικοί υπάλληλοι, σε τοπικό επίπεδο, συνεργάζονται άμεσα με το προσωπικό των υπηρεσιών του άρθρου 4 της παρούσας στο πλαίσιο εφαρμογής του Τ.Σ.Δ. με σκοπό τον περιορισμό ή την εξάλειψη της χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων στην περιοχή εφαρμογής του Τ.Σ.Δ.

Το προσωπικό των εμπλεκόμενων αρχών και φορέων του άρθρου 4 της παρούσας σε τοπικό επίπεδο:

- Συμμετέχει συντονισμένα στις δράσεις συλλογής ευρημάτων και απομάκρυνσης οποιαδήποτε επικίνδυνου υλικού για την πανίδα σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην κείμενη νομοθεσία.

- Αξιοποιεί το έργο των «Ειδικών Μονάδων Ανίχνευσης Δηλητηριασμένων Δολωμάτων» (Ε.Μ.Α.Δ.Δ.), που χρησιμοποιούν εκπαιδευμένους σκύλους, εφόσον λει-

τουργούν αυτόνομα στην περιοχή του Τ.Σ.Δ. ή κληθούν επικουρικά από άλλες περιοχές για τη διενέργεια έρευνας και περισυλλογής δολωμάτων.

- Παρακολουθεί εκπαιδευτικά σεμινάρια για την αναγνώριση δηλητηριασμένων δολωμάτων και ζώων καθώς και για την ορθή συμπλήρωση των «πρωτοκόλλων συλλογής των ευρημάτων» που συντάσσονται για τη συστηματική και πλήρη καταγραφή και την αξιολόγηση του προβλήματος.

- Μεριμνά για την εφαρμογή των προβλεπόμενων στο Τ.Σ.Δ. ενεργειών και δραστηριοτήτων που αφορούν στον τομέα ευθύνης τους.

Οι εκπαιδευτές του προσωπικού διενεργούνται στο πλαίσιο των δυνατοτήτων του προϋπολογισμού του Υ.Π.Ε.Ν. καθώς και με χρηματοδοτήσεις των εμπλεκόμενων μερών από κάθε πηγή χρηματοδότησης. Οι εκπαιδευτές υλοποιούνται με την υποστήριξη εξειδικευμένου προσωπικού των Πανεπιστημιακών Τμημάτων Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος, Κτηνιατρικής του ΕΛΓΟ Δήμητρα, των Δασικών Υπηρεσιών και των Μ.Δ.Π.Π του ΟΦΥΠΕΚΑ που έχει εκπαιδευτεί σε διαχείριση αντίστοιχων περιστατικών, συμπεριλαμβανομένου και προσωπικού - συνεργατών των θεματικών Μ.Κ.Ο. και των Κινηγетικών Οργανώσεων.

2. Καταχώριση όλων των περιστατικών δηλητηριάσεων σε βάση δεδομένων.

Τα δεδομένα που αφορούν ιδίως τον αριθμό, τη συχνότητα εμφάνισης και την κατανομή στο χώρο των δηλητηριασμένων δολωμάτων (τοποθεσίες, εποχή έξαρσης, αιτιολογία κ.λπ.) καταγράφονται λεπτομερώς στο αρχείο καταγραφής περιστατικών που ακολουθεί τον τύπο του παραρτήματος Ι. Με βάση αυτά τα δεδομένα δημιουργείται βάση δεδομένων που τηρείται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας/Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος και τον ΟΦΥΠΕΚΑ.

3. Επίσημη καταγγελία του περιστατικού στην Ελληνική Αστυνομία/Δασική Υπηρεσία.

Για όλα τα περιστατικά δηλητηριάσεων σε είδη της άγριας πανίδας στην ύπαιθρο σχηματίζεται φάκελος δικογραφίας από τις αρμόδιες Αστυνομικές ή Δασικές Αρχές καθώς και λοιπές υπηρεσίες ή φορείς που ασκούν προανακριτικά καθήκοντα, που επιλαμβάνονται μετά την ενημέρωσή τους με την προανακριτική καταγραφή και διαχείριση του περιστατικού, κατά τις κείμενες διατάξεις, χωρίς να απαιτείται επίσημη καταγγελία από τρίτο φορέα ή φυσικό πρόσωπο για τα περιστατικά αυτά.

Οι εν λόγω Υπηρεσίες καταγράφουν το συμβάν και συμπεριλαμβάνουν στη σχηματιζόμενη δικογραφία όλα τα στοιχεία (τοξικολογικές εξετάσεις, φωτογραφικό υλικό, καταθέσεις κ.λπ.) που είναι απαραίτητα.

4. Διενέργεια νεκροψιών/νεκροτομών και δειγματοληψιών.

α. Κατά τη διαχείριση των περιστατικών, όπου είναι εφικτό και απαιτείται, διενεργείται νεκροψία/νεκροτομή από κτηνίατρο που καταχωρίζεται στον κατάλογο του στοιχείου γ' της παρούσας παραγράφου. Ο ίδιος αναλαμβάνει και τη λήψη των απαραίτητων δειγμάτων, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της αρχής της παρ. 1

του άρθρου 4, προκειμένου να διενεργηθούν περαιτέρω οι απαραίτητες τοξικολογικές εργαστηριακές αναλύσεις.

β. Σε περίπτωση που τίθεται ταυτόχρονα υποψία λοιμώδους νοσήματος, ο κτηνίατρος του προηγούμενου στοιχείου, ενημερώνει την οικεία αρχή της παρ. 3 του άρθρου 4, προκειμένου να διενεργηθεί επιπλέον δειγματοληψία, στο πλαίσιο των υφιστάμενων δράσεων επιτήρησης, ελέγχου και εκρίζωσης νοσημάτων των ζώων, από επίσημο κτηνίατρο.

γ. Με μέριμνα των αρμοδίων αρχών των παρ. 1 και 2 του άρθρου 3, καταρτίζεται κατάλογος κτηνιάτρων που αναλαμβάνουν τις δράσεις του στοιχείου α'. Στον εν λόγω κατάλογο εγγράφονται, μετά από πρόσκληση ενδιαφέροντος και την υποβολή σχετικής αίτησης, κτηνίατροι αυτοαπασχολούμενοι ή/και συνεργαζόμενοι με τους λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς του άρθρου 4. Οι ίδιες αρχές ρυθμίζουν και τα θέματα που αφορούν στις προμήθειες ένταξης, την αμοιβή, την εξασφάλιση της προμήθειας των αναγκαίων αναλωσίμων νεκροψία/νεκροτομής και δειγματοληψίας και εν γένει της ανάθεσης, οργάνωσης και κατανομής του έργου τους.

5. Δίκτυο Εργαστηρίων διενέργειας τοξικολογικών αναλύσεων.

5.1. Με μέριμνα της αρμόδιας αρχής της παρ. 1 του άρθρου 3:

α. καταρτίζεται, εντός έξι μηνών από τη δημοσίευση της παρούσας, κατάλογος εργαστηρίων στα οποία αποστέλλονται τα δείγματα που συλλέγονται από το πεδίο για τη διενέργεια τοξικολογικών αναλύσεων, στο πλαίσιο εφαρμογής της παρούσας,

β. ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν στην κάλυψη των δαπανών διενέργειας των αναλύσεων, καθώς και οργάνωσης και κατανομής του έργου των εν λόγω εργαστηρίων.

5.2. Στον κατάλογο του στοιχείου α' της παρ. 5.1 εγγράφονται εργαστήρια του ευρύτερου δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα που έχουν έδρα στην επικράτεια της χώρας ή σε άλλο κράτος μέλος, μετά από πρόσκληση ενδιαφέροντος και υποβολή σχετικής αίτησης, εφόσον:

α. διαθέτουν την εμπειρογνομosύνη, και τις υποδομές που απαιτούνται για τη διενέργεια των τοξικολογικών αναλύσεων,

β. διαθέτουν επαρκές προσωπικό με κατάλληλα προσόντα και εμπειρία,

γ. είναι σε θέση να παραδίδει εγκαίρως τα αποτελέσματα της εργαστηριακής ανάλυσης και

δ. κατά προτίμηση, είναι διαπιστευμένα σύμφωνα με διεθνές πρότυπο ή διαθέτουν σύστημα διασφάλισης ποιότητας που εξασφαλίζει αξιόπιστα και έγκυρα αποτελέσματα σε σχέση με τις μεθόδους ανάλυσης που χρησιμοποιούν.

5.3. Έως την κατάρτιση του καταλόγου του στοιχείου α' της παρ. 5.1, τα δείγματα που συλλέγονται από το πεδίο στο πλαίσιο εφαρμογής της παρούσας, αποστέλλονται στο Τμήμα Τοξικολογίας, Καταλοίπων και Περιβαλλοντικών Ρυπαντών της Διεύθυνσης Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

6. Ενέργειες πρόληψης για τον περιορισμό της χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων.

6.1. Εντατικοποίηση των μέτρων φύλαξης σε περιοχές με συχνά περιστατικά δηλητηρίασης (ευπαθείς περιοχές - hot spot).

Οι αρμόδιες υπηρεσίες και οι εμπλεκόμενοι φορείς επικεντρώνουν την παρουσία τους στις πλέον ευπαθείς περιοχές 'hot-spot', οι οποίες θα ορίζονται με σχετικές εγκυκλίους της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υ.Π.ΕΝ. Πρόκειται για περιοχές, όπου έχουν καταγραφεί περιστατικά σύγκρουσης συμφερόντων και καταγραφής δηλητηριάσεων στο πρόσφατο παρελθόν (π.χ. εντός βοσκοτόπων, κυνηγότοπων, κοντά σε μελίτσια κ.ά.).

Για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και φορέων, οι προσπάθειες εντοπισμού δηλητηριασμένων δολωμάτων εστιάζονται ή εντείνονται ανάλογα με την εποχή. Επιπρόσθετα, δίνεται ιδιαίτερη προσοχή σε περάσματα άγριας ζωής και ποτίστρες καθώς και περιοχές όπου οι συγκρούσεις μεταξύ άγριας ζωής και χρηστών γης μπορεί να οδηγήσουν στη χρήση δηλητηριασμένων δολωμάτων (π.χ. περιοχές με παρατηρήσεις λύκων και αρκούδων, συχνά χρησιμοποιούμενοι κυνηγότοποι - ειδικά εάν επικαλύπτονται με βοσκοτόπους ή μαντριά).

Οι θεματικές περιβαλλοντικές και οι Κυνηγετικές Οργανώσεις στο πλαίσιο της συνεργασίας τους με τις οικείες αρμόδιες αρχές της παρ. 2 του άρθρου 3 και τις λοιπές εμπλεκόμενες αρχές του άρθρου 4, παρέχουν δεδομένα για τις έως τώρα αναγνωρισμένες βάσει της διαθέσιμης γνώσης ως ευπαθείς περιοχές 'hot-spots' και τις εποχές του χρόνου με τη συχνότερη χρήση δηλητηριασμένων δολωμάτων, με βάση τα δεδομένα που έχουν συγκεντρώσει.

6.2. Οργάνωση της διαδικασίας ελέγχων.

Οι έλεγχοι στο πλαίσιο εφαρμογής του Τ.Σ.Δ. διενεργούνται με τρόπο οργανωμένο και συστηματικό ώστε να μεγιστοποιείται η αποτελεσματικότητα του σχεδιασμού επιτήρησης/φύλαξης και για το σκοπό αυτό ακολουθούνται τα εξής:

α. Στην περίπτωση των Δασικών Υπηρεσιών επιλέγεται μια ομάδα υπαλλήλων/δασοφυλάκων, οι οποίοι θα είναι επιφορτισμένοι με την αντιμετώπιση του προβλήματος των δηλητηριασμένων δολωμάτων. Το εν λόγω προσωπικό θα παρακολουθήσει ειδικά σεμινάρια κατάρτισης (υποπαρ. 6.3 του παρόντος), ούτως ώστε να έχει την απαιτούμενη εκπαίδευση: να ενημερώνει τους χρήστες γης για όλες τις πτυχές που σχετίζονται με την παράνομη χρήση δηλητηριασμένων δολωμάτων και να γνωρίζει επακριβώς τη διαδικασία διαχείρισης περιστατικών δηλητηρίασης.

β. Σε εβδομαδιαία βάση σχεδιάζονται και διενεργούνται θεματικές περιπολίες, σύμφωνα με τον προγραμματισμό κάθε αρμόδιας υπηρεσίας. Η συχνότητα των περιπολιών/επισκέψεων σε κάθε ευπαθή περιοχή 'hot-spot' αποφασίζεται από την αρμόδια Υπηρεσία, σύμφωνα με το διαθέσιμο προσωπικό και τους πόρους για το σκοπό αυτό και σε συνεργασία με τις λοιπές εμπλεκόμενες, σύμφωνα με το Τοπικό Σχέδιο Δράσης, υπηρεσίες και

φορείς. Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να διενεργείται τουλάχιστον μια έξοδος-περιπολία την εβδομάδα.

γ. Οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες και φορείς αξιοποιούν και υποστηρίζουν το έργο των Ειδικών Μονάδων Ανίχνευσης Δηλητηριασμένων Δολωμάτων (Ε.Μ.Α.Δ.Δ.) εφόσον επιχειρούν στην περιοχή ευθύνης τους, που περιλαμβάνει εκπαιδευμένους σκύλους και του συνοδούς τους, εφόσον λειτουργεί αυτόνομα στην περιοχή ή κληθεί για τη διενέργεια έρευνας.

δ. Αξιοποιείται η δυνατότητα διενέργειας κοινών περιπόλων των δασικών υπαλλήλων με τους ιδιωτικούς Φύλακες Θήρας των Κυνηγετικών Οργανώσεων και τους φύλακες των Μονάδων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (Μ.Δ.Π.Π.) του ΟΦΥΠΕΚΑ. Οι κοινές περιπολίες διεξάγονται μετά από σχετικό προγραμματισμό και εφόσον είναι εφικτό από κοινού με τις Ειδικές Μονάδες Ανίχνευσης Δηλητηριασμένων Δολωμάτων με τη χρήση σκύλων (Ε.Μ.Α.Δ.Δ. κ.ά.).

6.3. Αύξηση της τεχνογνωσίας των εμπλεκόμενων αρχών και φορέων (δασικοί υπάλληλοι, κτηνίατροι, γεωπόνοι, ιδιωτικοί φύλακες θήρας, φύλακες ΜΔΠΠ, προσωπικό ΕΛ.ΑΣ. κ.λπ.) μέσω εξειδικευμένων σεμιναρίων.

Η ενημέρωση και η προετοιμασία των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και φορέων για τη σωστή οργάνωση του επιχειρησιακού σχεδιασμού και την αποτελεσματική διαχείριση των περιστατικών δηλητηρίασης διενεργείται με σεμινάρια και εκπαιδεύσεις που πραγματοποιούνται με μέριμνα της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υ.Π.ΕΝ. σε συνεργασία με τον ΟΦΥΠΕΚΑ και τους λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς του άρθρου 4 της παρούσας.

Τα σεμινάρια και οι εκπαιδεύσεις θα καλύπτουν τις ανάγκες των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και φορέων, θα οργανώνονται και θα υποστηρίζονται από τα θεματικά εργαστήρια των πανεπιστημιακών τμημάτων Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος και Κτηνιατρικής, τον ΕΛΓΟ Δήμητρα, τις θεματικές Περιβαλλοντικές Οργανώσεις που έχουν εμπειρία και δυνατότητα επικοινωνίας με άλλους φορείς από το εξωτερικό καθώς και από το επιστημονικό προσωπικό των Δασικών Υπηρεσιών, των Κυνηγετικών Οργανώσεων και των Μονάδων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΜΔΠΠ) του ΟΦΥΠΕΚΑ που έχουν εκπαιδευτεί για το σκοπό αυτό.

6.4. Ενημέρωση χρηστών γης (κτηνοτρόφοι, αγρότες, κυνηγοί, μελισσοκόμοι κ.λπ.).

Οι αρμόδιες αρχές και φορείς στο πλαίσιο του Τ.Σ.Δ. ενημερώνουν τους χρήστες γης για τις συνέπειες που προκαλεί η χρήση δηλητηριασμένων δολωμάτων στο φυσικό περιβάλλον και τους πληθυσμούς σπάνιων και απειλούμενων ειδών, μέσω ειδικών, ανοιχτών θεματικών συναντήσεων ή με τη διανομή σχετικών ενημερωτικών φυλλαδίων. Η ενημέρωση επικεντρώνεται ιδίως στις επιπτώσεις που προκαλούνται στα είδη της πανίδας που δηλητηριάζονται δευτερογενώς από τη βρώση δηλητηριασμένων ζώων καθώς και στις συνέπειες που προβλέπονται για τους δράστες σε ποινικό επίπεδο, δεδομένου ότι η χρήση δολωμάτων αποτελεί αξιόποινη πράξη που τιμωρείται με ποινές φυλάκισης και επιβολή διοικητικών προστίμων.

Για το σκοπό της ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των χρηστών γης στο πλαίσιο του Τ.Σ.Δ., το προσωπικό των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και φορέων προσεγγίζει τις συγκεκριμένες επαγγελματικές ομάδες χρηστών γης, διενεργώντας προσωπικές συνεντεύξεις και κατ' ιδίαν συζητήσεις στις περιοχές που σημειώνονται περιστατικά δηλητηριάσεων. Το εκπαιδευμένο προσωπικό των αρμόδιων αρχών του άρθρου 3 και των λοιπών εμπλεκόμενων αρχών και φορέων του άρθρου 4 συνεργάζονται κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους με αυτές τις κοινωνικές ομάδες, θέτοντας απευθείας το πρόβλημα της παράνομης χρήσης των δηλητηριασμένων δολωμάτων στην περιοχή που δραστηριοποιούνται. Το εν λόγω προσωπικό θα τους παρέχει όλη τη διαθέσιμη πληροφορία για τον ενδεδειγμένο τρόπο διαχείρισης ενός πιθανού περιστατικού δηλητηρίασης, ώστε οι χρήστες γης να γνωρίζουν τα άμεσα μέτρα αντιμετώπισης καθώς και τη διαδικασία γνωστοποίησης του περιστατικού στις αρμόδιες αρχές.

6.5. Ευαισθητοποίηση του κοινού.

Για την υλοποίηση των προβλέψεων της υποπαρ. 6.4. εφαρμόζεται ένας συνδυασμός διαφορετικών εργαλείων που ενδεικτικά δύναται να περιλαμβάνει:

I. Υποστήριξη δράσεων ενημέρωσης των τοπικών κοινωτών από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

II. Περιβαλλοντική εκπαίδευση στα σχολεία.

III. Στοχευμένες ενημερωτικές εκστρατείες που θα απευθύνονται συγκεκριμένα στα καταστήματα εμπορίας φυτοφαρμάκων στην περιοχή εφαρμογής του Τ.Σ.Δ.

Όλοι οι ασκούντες εμπορία φυτοφαρμάκων γεωτεχνικοί, ιδίως στην περιοχή εφαρμογής του Τ.Σ.Δ., πρέπει να ενημερώνονται ειδικά για το πρόβλημα της παράνομης χρήσης φυτοπροστατευτικών προϊόντων για την παρασκευή δηλητηριασμένων δολωμάτων καθώς και για τη σημασία της δικής τους συμβολής στον περιορισμό της παράνομης χρήσης αυτών των ουσιών από τους καταναλωτές δράστες. Η εν λόγω ενημερωτική εκστρατεία θα πρέπει να υλοποιηθεί με την υποστήριξη και την καθοδήγηση των αρμοδίων Γεωργικών Υπηρεσιών του ΥΠ.Α.Α.Τ. και με τη συμβολή του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας.

6.6. Αξιοποίηση της ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων για την ηλεκτρονική σήμανση των ζώων συντροφιάς.

Λαμβάνεται μέριμνα για τη διασύνδεση του προσωπικού των εμπλεκόμενων υπηρεσιών (ιδίως των δασικών) με το Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς, προκειμένου να υποστηρίζονται οι έλεγχοι κατά τον ν. 4830/2021.

7. Ενέργειες για τη δίωξη της παράνομης χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων.

Για τη διαχείριση των περιστατικών παράνομης χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων στην ύπαιθρο, τη διερεύνηση των αιτιών και τη δίωξη των υπευθύνων ακολουθούνται τα παρακάτω στάδια:

7.1. Διαχείριση των περιστατικών δηλητηρίασης στο πεδίο.

α. Η πρώτη δημόσια αρχή που λάβει γνώση για περιστατικό δηλητηρίασης στην ύπαιθρο οφείλει να ενημερώσει την τοπική Δασική Υπηρεσία (Δασαρχείο ή Διεύθυνση Δασών άνευ Δασαρχείου), η οποία κατα-

γράφει το περιστατικό και ενημερώνει άμεσα τις λοιπές εμπλεκόμενες αρχές και φορείς του άρθρου 4 και τον οικείο Ο.Τ.Α. για το περιστατικό.

β. Η λήψη δειγμάτων ιστών από δηλητηριασμένα ζώα διενεργείται σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 7.

γ. Για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής και ασφαλούς διαχείρισης των περιστατικών δηλητηρίασης ζώων στην ύπαιθρο εφαρμόζεται το πρωτόκολλο δράσης για τη διαχείριση των δηλητηριασμένων δολωμάτων ή/και ζώων του παραρτήματος IV.

δ. Οι αρμόδιες αρχές του άρθρου 3 και οι λοιπές εμπλεκόμενες αρχές και φορείς του άρθρου 4 διαθέτουν τον απαραίτητο εξοπλισμό για τη διαχείριση ενός περιστατικού δηλητηρίασης. Ειδικά τα πρόσωπα που εμπλέκονται στη διενέργεια δειγματοληψιών πρέπει να είναι εφοδιασμένα με τον απαραίτητο εξοπλισμό που καθορίζεται στο παράρτημα V «Απαραίτητος εξοπλισμός για τη διαχείριση περιστατικών δηλητηριάσεων και τη συλλογή ευρημάτων». Επιπλέον, οι Δασικές Υπηρεσίες και οι Μονάδες Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΜΔΠΠ) πρέπει να έχουν πρόσβαση ή να διαθέτουν ένα μεγάλο καταψύκτη για την αποθήκευση των αποδεικτικών στοιχείων (δολώματα, γάντια, σακούλες κ.λπ.).

7.2. Διερεύνηση των περιστατικών παράνομης χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων.

Οι αρμόδιες Δασικές ή Αστυνομικές Αρχές στο πλαίσιο των ανακριτικών τους καθηκόντων προβαίνουν στην προανακριτική διερεύνηση των περιστατικών παράνομης χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων στην ύπαιθρο. Η σχετική διαδικασία της έρευνας και η επακόλουθη δικογραφία διενεργούνται είτε αυτεπάγγελα από τις προαναφερόμενες αρχές είτε κατόπιν υποβολής επίσημης καταγγελίας στην Ελληνική Αστυνομία ή στην οικεία Δασική Υπηρεσία. Για τη στοιχειοθέτηση της υπόθεσης είναι απαραίτητη η συστηματική συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων και λοιπών εμπλεκόμενων αρχών με τις Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας και τις Εισαγγελικές Αρχές για τον χειρισμό των υποθέσεων που αφορούν σε χρήση δηλητηριασμένων δολωμάτων.

Άρθρο 8

Ειδικές Μονάδες Ανίχνευσης Δηλητηριασμένων Δολωμάτων (Ε.Μ.Α.Δ.Δ.)

Οι Δασικές Υπηρεσίες, οι Μονάδες Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών του Ο.Φ.Υ.Π.Ε.Κ.ά. και οι Κινητικές Ομοσπονδίες και Σύλλογοι, δύναται να οργανώνουν, να εκπαιδεύουν και να λειτουργούν Ειδικές Μονάδες Ανίχνευσης Δηλητηριασμένων Δολωμάτων, οι οποίες αποτελούνται από ειδικά εκπαιδευμένους σκύλους καθώς και εκπαιδευμένους συνοδούς-χειριστές σκύλων.

Οι Ειδικές Μονάδες Ανίχνευσης Δηλητηριασμένων Δολωμάτων συνδράμουν τις υπηρεσίες και τους φορείς που διαχειρίζονται περιστατικά δηλητηριάσεων και για το σκοπό αυτό διενεργούν:

α. Περιπολίες για την ανίχνευση δηλητηριασμένων δολωμάτων και την καταγραφή περιστατικών.

β. Συμμετέχουν μετά από πρόσκληση της οικείας δασικής ή αστυνομικής αρχής κατά τις κείμενες διατάξεις στη διενέργεια ελέγχων για τον έλεγχο της πώλησης προϊόντων που χρησιμοποιούνται για την παρασκευή δηλητηριασμένων δολωμάτων.

γ. Ενημερώνουν για το πρόβλημα της χρήσης δολωμάτων και ευαισθητοποιούν με την παρουσία τους χρήστες γης (κτηνοτρόφους, γεωργούς, κυνηγούς, κ.λπ.).

δ. Παρέχουν την αναγκαία ενημέρωση στους χρήστες γης για τους τρόπους επίλυσης προβλημάτων που αφορούν αλληλεπιδράσεις και συγκρούσεις με την άγρια ζωή.

ε. Αναλαμβάνουν την υλοποίηση λοιπών συναφών εργασιών που τους ανατίθενται από την αρμόδια αρχή στην οποία ανήκουν και μεταβαίνουν για πραγματοποίηση αυτοψιών, εκτός των περιοχών αρμοδιότητας των φορέων στους οποίους παρέχουν υπηρεσίες.

Οι Ειδικές Μονάδες Ανίχνευσης Δηλητηριασμένων Δολωμάτων λόγω των ειδικών γνώσεων και εκπαίδευσης που διαθέτουν, δύνανται να απασχολούνται για την αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών παράνομης χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων εκτός της περιοχής ευθύνης της Δασικής Υπηρεσίας, της Μονάδας Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών του ΟΦΥΠΕΚΑ ή της Κυνηγετικής Οργάνωσης στην οποία υπάγονται και σε οποιοδήποτε σημείο της επικράτειας.

Οι αρμόδιες Γενικές Διευθύνσεις Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος και Περιβαλλοντικής Πολιτικής μεριμνούν σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υ.Π.ΕΝ. και τον ΟΦΥΠΕΚΑ για την καταγραφή των Ειδικών Μονάδων Ανίχνευσης Δηλητηριασμένων Δολωμάτων που έχουν συγκροτηθεί και λειτουργούν από κάθε φορέα. Για το σκοπό, αυτό τηρείται Μητρώο των Ειδικών Μονάδων Ανίχνευσης Δηλητηριασμένων Δολωμάτων το οποίο αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υ.Π.ΕΝ. Στο Μητρώο εγγράφονται όλες οι Ειδικές Μονάδες Ανίχνευσης Δηλητηριασμένων Δολωμάτων που έχουν δημιουργηθεί και επιχειρούν εντός της επικράτειας καθώς και οι περιοχές δράσης, ο φορέας σύστασης και λειτουργίας τους και τα στοιχεία επικοινωνίας κάθε μίας.

Ο ΟΦΥΠΕΚΑ συμβάλλει στη δημιουργία του προαναφερόμενου Μητρώου, έχει πλήρη πρόσβαση σε αυτό και καθίσταται αρμόδιος για την υποστήριξη του επιχειρησιακού σχεδιασμού της δράσης των Ε.Μ.Α.Δ.Δ. που εγγράφονται στο Μητρώο.

Άρθρο 9

Καθορισμός Περιοχών Τοπικής Εφαρμογής του Τ.Σ.Δ.

Με απόφαση του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υ.Π.ΕΝ., καθορίζονται οι περιοχές για την πρώτη εφαρμογή των Τ.Σ.Δ. Για τον περαιτέρω ορισμό και άλλων περιοχών για την εφαρμογή των Τ.Σ.Δ. εισηγούνται σχετικά οι Δασικές Υπηρεσίες, οι Μ.Δ.Π.Π. του ΟΦΥΠΕΚΑ, οι Κυνηγετικές Ομοσπονδίες και

οι Περιβαλλοντικές Οργανώσεις. Ο κατάλογος των περιοχών τοπικής εφαρμογής αναπροσαρμόζεται σε ετήσια βάση μετά από αξιολόγηση ή εκτάκτως στις περιπτώσεις σοβαρών περιστατικών μετά από απόφαση του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος με εισήγηση της Διεύθυνσης Διαχείρισης Δασών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Για την πρώτη εφαρμογή της παρούσας ως περιοχές τοπικής εφαρμογής, ορίζονται οι εξής:

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	
Π.Τ.Ε. 1	Σύνολο περιοχής Ευθύνης Δασικών Υπηρεσιών: - Διεύθυνση Δασών Ροδόπης - Δασαρχείων Ξάνθης, Αλεξανδρούπολης, Σουφλίου και Διδυμοτείχου
Π.Τ.Ε. 2	Σύνολο περιοχής Ευθύνης Δασικών Υπηρεσιών: - Διεύθυνση Δασών Φλώρινας - Δασαρχείων Κιλκίς, Γουμένισσας, Αριδαίας, Έδεσσας Βέροιας και Νάουσας
Π.Τ.Ε. 3	Σύνολο περιοχής Ευθύνης Δασικών Υπηρεσιών: - Διευθύνσεις Δασών Γρεβενών Άρτας και Κέρκυρας - Δασαρχείων Ιωαννίνων, Μετσόβου Καλαμπάκας Τρικάλων
Π.Τ.Ε. 4	Σύνολο περιοχής Ευθύνης Δασικών Υπηρεσιών: - Δασαρχείων Αμφιλοχίας, Αγρινίου Καρπενησίου και Μεσσολογγίου
Π.Τ.Ε. 5	Σύνολο περιοχής Ευθύνης Δασικών Υπηρεσιών: Διευθύνσεις Δασών Χανίων Ρεθύμνου, Ηρακλείου και Λασιθίου

Άρθρο 10

Δαπάνες για την υλοποίηση του σχεδιασμού

Οι δαπάνες υποστήριξης των δράσεων και των προγραμμάτων για τον περιορισμό και την εξάλειψη της χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων, συμπεριλαμβανόμενων και των δαπανών για τη δημιουργία και λειτουργία των Ειδικών Μονάδων Ανίχνευσης Δηλητηριασμένων Δολωμάτων, της εκπαίδευσης του εμπλεκόμενου προσωπικού και της προμήθειας εξοπλισμού, αναλαμβάνονται από τις καθ' ύλην αρμόδιες αρχές, υπηρεσίες και φορείς, στο πλαίσιο των ασκούμενων αρμοδιοτήτων τους και των δυνατοτήτων του προϋπολογισμού τους. Οι ανωτέρω αρχές, υπηρεσίες και φορείς που εμπλέκονται στην υλοποίηση των μέτρων που προβλέπονται στο Τοπικό Σχέδιο Δράσης, εγγράφουν στους οικείους ετήσιους προϋπολογισμούς τους τις πάσης φύσεως δαπάνες προμήθειας του αναγκαίου εξοπλισμού καθώς και τις δαπάνες των απαιτούμενων έργων και εργασιών στο χώρο ευθύνης τους.

Άρθρο 11

Παραρτήματα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΩΝ

1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ			
Η/ΝΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ:	ΩΡΑ ΕΝΑΡΞΗΣ:	ΩΡΑ ΛΗΞΗΣ:	ΕΙΔΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ: Προληπτική Επείγουσα
Η/ΝΙΑ ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗΣ:	ΠΙΘΑΝΗ Η/ΝΙΑ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΗΣ (αν είναι διαφορετική από η/νια ειδοποίησης)		ΠΗΓΗ ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗΣ/ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ:
ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΗ Χ:	ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΗ Υ:	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ (και κωδικό ΖΕΠ, ΕΖΔ ή ΤΚΣ κατά περίπτωση)	
ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΣ:		ΕΙΔΟΣ ΧΡΗΣΗΣ ΓΗΣ (δάσος, βοσκοτόπι, καλλιεργήσιμη γη κ.λπ.(1):	
ΧΩΡΙΟ:	ΔΗΜΟΣ:	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ:
ΆΛΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ Η ΣΧΟΛΙΑ:			

2 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΡΟΝΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ			
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ/ ΣΗΜΑΤΟΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ/ΦΟΡΕΑΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ

3 ΕΙΔΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΣΚΥΛΟΥ (ΕΟΣ)		
ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΕΟΣ:	ΦΟΡΕΑΣ / ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΟΣ:	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΟΔΗΓΟΥ ΣΚΥΛΟΥ ΚΑΙ ΟΝΟΜΑ ΣΚΥΛΟΥ
ΝΑΙ ΟΧΙ		

Σελίδα: __ από __

Αρ.
καταγραφής

4 ΜΑΡΤΥΡΕΣ			
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ/ ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΟ	ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟ (2)	ΤΗΛΕΦΩΝΟ

5 ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΜΕΝΑ ΔΟΛΩΜΑΤΑ		
ΤΥΠΟΣ ΔΟΛΩΜΑΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΤΕΛΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΔΟΛΩΜΑΤΩΝ (συλλέχθηκαν, θάφτηκαν, εστάλησαν για αποτέφρωση, κ.λπ.)

6 ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΔΟΛΩΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΧΩΡΟ			
Μόνο ένα δόλωμα	Τυχαία	Όλα μαζί / σε μικρή απόσταση	Κατά μήκος του δρόμου
Άλλο			

7 ΝΕΚΡΑ ΖΩΑ		
ΕΙΔΟΣ (ή πλησιέστερη δυνατή ταυτοποίηση)	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΤΕΛΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΝΕΚΡΩΝ ΖΩΩΝ (συλλέχθηκαν, θάφτηκαν, εστάλησαν για αποτέφρωση, κ.λπ.)

8 ΖΩΝΤΑΝΑ ΖΩΑ					
ΕΙΔΟΣ (ή πλησιέστερη δυνατή ταυτοποίηση)	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ (Εμετός/Σπασμοί/ Σάλιο/ Αδυναμία να σταθεί όρθιο/ Λήθαργος/ Αιμορραγία, κ.λπ.)	ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ	ΤΕΛΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΖΩΥ	ΣΤΑΛΗΘΗΚΕ ΣΕ ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ/ ΚΤΗΝΙΑΤΡΟ

Σελίδα: __ από __

Αρ.
καταγραφής

9 ΑΛΛΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ		
ΤΥΠΟΣ ΕΥΡΗΜΑΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΤΕΛΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ (που στάλθηκαν)

10 ΣΥΛΛΟΓΗ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ
ΤΑ ΣΥΛΛΕΓΜΕΝΑ ΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΕΡΙΓΡΑΦΟΝΤΑΙ ΛΕΠΤΟΜΕΡΩΣ ΣΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι ΑΥΤΟΥ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ. ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΗΚΕ GPS ΓΙΑ ΤΟΝ ΓΕΩΝΤΟΠΙΣΜΟ ΤΟΥΣ;
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΣΥΛΛΕΧΘΗΚΑΝ:

11 ΠΙΘΑΝΟ ΚΙΝΗΤΡΟ					
Ζημιές στο ζωικό κεφάλαιο	Ζημιές στη φυτική παραγωγή	Ζημιές σε μελισσια	Ανταγωνισμός για θηράματα (π.χ. αλεπού με λαγό)	Προβλήματα κατά την εκπαίδευση κυνηγόσκυλων	Προβλήματα με κυνηγόσκυλα
Προβλήματα με τσοπανόσκυλα	Προβλήματα με αδέσποτα σκυλιά	Αντιδικίες μεταξύ χρηστών γης	Τοπικές αντιδικίες	Άγνωστο	Άλλο:
ΣΧΟΛΙΑ:					

12 ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ	
ΑΡΜΟΔΙΑ ΑΡΧΗ ΟΠΟΥ ΕΓΙΝΕ Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ (ΔΑΣΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ Ή ΑΡΙΘΜΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ ΜΗΝΥΣΕΩΝ

13 ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΒΙΑΣΘΗΚΑΝ	
Σκοπούμενη δηλητηρίαση άγριας πανίδας μέσω δολωμάτων/ παρασκευής/ κατασκευής/ εμπορίας/ εισαγωγή αυτών των δολωμάτων ή από το εξωτερικό (Ν.Δ. 86/69, αρ.252, π.5)	
Δηλητηρίαση ζώου (Ν.4830/21, αρ.24 παρ. 1 περ. β' και παρ. 2)	
Κατοχή/ εισαγωγή/ διάθεση μη εγκεκριμένου γεωργικού φαρμάκου	
Κατοχή / εισαγωγή/ διάθεση ληγμένου γεωργικού φαρμάκου	
Παράβαση αρ. 8 παρ. 1 ΚΥΑ . Η.Π. 37338/1807/Ε.103/1-9-10(ΦΕΚ 1495/Β/6-9-10) Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της...»	
Παράβαση αρ. 11 ΚΥΑ ΚΥΑ 33318/3028/11-12-1998 (ΦΕΚ 1289/Β/28-12-98) «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων (ενδιαιτημάτων) καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας»	
Άλλο:	
Άλλο:	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ – ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ

Σελίδα: __ από __

Σε κάθε περιστατικό συμπληρώνεται για κάθε δείγμα/εύρημα ο αντίστοιχος αριθμός αντιτύπων του

Παράρτηματος Ι

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΩΝ ΥΠ' ΑΡΙΘΜΟΝ

ΕΞΑΤΟΜΙΚΕΥΜΕΝΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΥΡΗΜΑ/ΔΕΙΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘΜΟΝ:						
ΤΟ ΕΥΡΗΜΑ ΣΥΛΕΧΘΗΚΕ ΩΣ ΔΕΙΓΜΑ					ΝΑΙ	ΟΧΙ
ΑΝ ΟΧΙ, ΓΙΑΤΙ (1):						
ΩΡΑ ΣΥΛΛΟΓΗΣ:		ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΦΡΑΓΙΔΑΣ:		ΕΙΔΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ Ή ΕΥΡΗΜΑΤΟΣ:		
				Ολόκληρο νεκρό ζώο	Δείγμα από νεκρό ζώο (2)	Δόλωμα
				Άλλο εύρημα (γάντια, δοχείο, κ.λπ.):		
ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ (ΥΤΜ) ΤΗΣ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ				ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ Ή ΤΟΥ ΕΥΡΗΜΑΤΟΣ (3):		
ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΗ Χ:		ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΗ Υ:				
ΝΕΚΡΟ ΖΩΟ Ή ΔΕΙΓΜΑ ΑΠΟ ΝΕΚΡΟ ΖΩΟ (4)	ΕΙΔΟΣ ΖΩΟΥ (5):			ΣΗΜΑΝΣΗ (δαχτυλίδι, πομπός, κ.ά.) (6)		
	ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΗΣ	Σφιγμένα νύχια		Αιμορραγία από σπές (Επίσταξη)	Δαγκωμένη γλώσσα	
		Σπασμωδική στάση		Εμετός/Διάρροια	Νεκρή πτωματική πανίδα (7)	
	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	Φρέσκο		Φουσκωμένο	Σε σήψη	Σε προχωρημένη σήψη
	ΕΙΔΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ	Στομάχι		Πρόλοβος	Ήπαρ	Εγκέφαλος
	ΠΙΘΑΝΗ ΑΙΤΙΑ ΘΑΝΑΤΟΥ (σε περίπτωση που δεν είναι δηλητηρίαση)	Πυροβολισμός		Ηλεκτροπληξία	Πρόσκρουση με καλώδια ρεύματος	Πρόσκρουση με ανεμογεννήτρια
Πτώση απ' τη φωλιά		Παθολογικό αίτιο	Υποστισμός	Σύγκρουση με διερχόμενο όχημα		
ΔΟΛΩΜΑ	ΤΥΠΟΣ ΔΟΛΩΜΑΤΟΣ	Ολόκληρο κουφάρι	Κόμματι κρέατος	Λουκάνικο	Λίπος	Εντόσθια
		Κεφτεδάκι	Τυρί	Φρούτα	Ψάρι	Κάψουλα κυανίου
	ΑΡΙΘΜΟΣ (σε περίπτωση που είναι πολλά ίδιου τύπου και μαζί στο ίδιο σημείο και συλλέγονται μαζί σε ένα δοχείο)					
ΣΥΛΛΟΓΗ ΠΤΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΑΝΙΔΑΣ						Ναι (8) Όχι
ΚΛΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ:		ΚΑΙΡΟΣ ΚΑΤΑ ΤΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΕΣ ΗΜΕΡΕΣ			ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ:	
Θερμ.(°C): Σχετ. Υγρ.(%):	Λιακάδα		Υψηλή θερμοκρασία	Συννεφιά	Εκτεθειμένο στον ήλιο Υπό σκιά	Εκτεθειμένο Καλυμμένο
	Βροχές		Χιόνια	Άγνωστο		
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΡΟΥΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ (ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ, ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ...):				ΔΕΙΓΜΑ Ή ΤΕΚΜΗΡΙΟ ΣΥΛΛΕΧΘΗΚΕ ΑΠΟ (ΥΠΗΡΕΣΙΑ/ ΦΟΡΕΑΣ):		
ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ Ή ΤΟΥ ΕΥΡΗΜΑΤΟΣ:		Δ.Κ.Ι.Α.	Άλλο τοξικολογικό εργαστήριο:	Εργαστήριο αστυνομίας	Καταψύκτης / αποθήκη του/της:	Άλλο:
ΚΩΔΙΚΟΙ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ						

ΣΧΟΛΙΑ / ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΚΒΑΣΗ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΕΚΡΟΨΙΑΣ			
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΟΣ	ΦΟΡΕΑΣ	ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. ΕΚΘΕΣΗΣ
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΝΕΚΡΟΨΙΑΣ			
ΔΕΙΓΜΑ υπ' αριθμόν: ¹			
ΔΕΙΓΜΑ υπ' αριθμόν:			
ΔΕΙΓΜΑ υπ' αριθμόν:			
ΔΕΙΓΜΑ υπ' αριθμόν:			
ΔΕΙΓΜΑ υπ' αριθμόν:			
ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ			

2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ							
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΕΑ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	ΤΡΟΠΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ		
ΠΟΡΙΣΜΑ ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ							
	ΕΙΔΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ	ΘΕΤΙΚΟ/ ΑΡΝΗΤΙΚΟ	ΤΟΞΙΝΗ	ΕΙΔΟΣ ΔΗΛΗΤΗΡΙΟΥ	ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ	ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ	ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΟΥΣΙΑΣ
	ΔΕΙΓΜΑ υπ' αριθμόν:						
	ΔΕΙΓΜΑ υπ' αριθμόν:						
	ΔΕΙΓΜΑ υπ' αριθμόν:						
	ΔΕΙΓΜΑ υπ' αριθμόν:						
	ΔΕΙΓΜΑ υπ' αριθμόν:						
ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ							

¹ Η αρίθμηση του δείγματος να ταυτίζεται με τον κωδικό περιγραφής του στο Παράρτημα Ι

3 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΕΛ.ΑΣ					
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΕΑ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΡΑΛΗΠΤΗ	ΤΡΟΠΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ	ΕΙΔΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ
ΔΕΙΓΜΑ υπ' αριθμόν:					
ΔΕΙΓΜΑ υπ' αριθμόν:					
ΔΕΙΓΜΑ υπ' αριθμόν:					
ΔΕΙΓΜΑ υπ' αριθμόν:					
ΔΕΙΓΜΑ υπ' αριθμόν:					
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΤΗΣ ΕΛ.ΑΣ.					

4 ΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ				
ΥΠΟΒΟΛΗ ΜΗΝΥΣΗΣ (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΕ Η ΜΗΝΥΣΗ	ΗΜ/ΝΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΜΗΝΥΣΗΣ	ΗΜ/ΝΙΑ ΕΚΔΙΚΑΣΗΣ	ΗΜ/ΝΙΑ ΠΟΥ ΕΚΛΕΙΣΕ Η ΥΠΟΘΕΣΗ
ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑΣ				
ΕΚΔΙΚΑΣΗ				
ΕΠΙΒΟΛΗ ΠΟΙΝΗΣ				
ΆΛΛΟ				

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: Οδηγίες χειρισμού
περιστατικών - Προτεινόμενες ενέργειες

Άμεσες ενέργειες μετά την άφιξη στο σημείο του συμβάντος

1. Ελέγχεται το σημείο του συμβάντος για όλα τα πιθανά ευρήματα και ύποπτα υλικά που ενδέχεται να σχετίζονται με το συμβάν (νεκρά ζώα/πουλιά, δολώματα, δοχεία δηλητηριωδών ουσιών, πλαστικές σακούλες, γάντια, κόκκοι, σπόροι, αποτυπώματα, κ.λπ.).

2. Ερευνάται η ευρύτερη περιοχή του συμβάντος για περισσότερα ευρήματα.

3. Αν υπάρχει διαθέσιμη φωτογραφική μηχανή, προτείνεται η φωτογράφιση της περιοχής και των ευρημάτων πριν αυτά μετακινηθούν. Επίσης καταγράφονται οι γεωγραφικές συντεταγμένες..

4. Συμπληρώνεται το πρωτόκολλο καταγραφής (Παράρτημα Ι) με τα απαραίτητα δεδομένα.

5. Συλλέγονται όλα τα ευρήματα με την τήρηση σε κάθε περίπτωση, των κανόνων προσωπικής ασφάλειας και με τη χρήση ατομικών μέσων προστασίας (κυρίως γάντια και μάσκα). Κάποιες από τις ουσίες που χρησιμοποιούνται είναι ιδιαίτερα τοξικές.

Συλλογή και μεταφορά των ευρημάτων

Ενδέχεται σε ορισμένα περιστατικά δηλητηριάσεων να εντοπιστούν περισσότερα από ένα ευρήματα. Σε αυτή την περίπτωση, συλλέγονται πρώτα τα δείγματα που θα σταλούν για τοξικολογική ανάλυση.

A) Ευρήματα για τοξικολογική ανάλυση

1. Συλλέγεται και τοποθετείται κάθε νεκρό ζώο ξεχωριστά.

2. Συλλέγονται όλα τα υλικά που σχετίζονται με το νεκρά ζώα (π.χ. φτερά, οστά, εμέσματα) και τοποθετούνται ξεχωριστά από τα πτώματα.

3. Συλλέγονται τα δολώματα, τυλίγονται με αλουμινόχαρτο και τοποθετούνται ξεχωριστά από τα άλλα ευρήματα.

Κάθε εύρημα πρέπει να τοποθετείται ξεχωριστά και στην κατάλληλη συσκευασία:

- Νεκρά ζώα/πτηνά: Σε πλαστικές σακούλες
- Δολώματα: Σε πλαστικά δοχεία/ουροσυλλέκτες
- Εμέσματα: Σε πλαστικά δοχεία/ουροσυλλέκτες
- Άλλα υλικά (φτερά, οστά): Σε πλαστικές σακούλες

Κάθε συσκευασία πρέπει να ταυτοποιείται με τοποθέτηση αντίστοιχης ετικέτας μέσα στη συσκευασία γραμμένη με μολύβι, με την αναγραφή της ημερομηνίας δειγματοληψίας, το σημείο συλλογής, τα στοιχεία του συλλέκτη και το είδος ευρήματος (π.χ. αλεπού, δόλωμα).

Αφού συσκευασθούν όλα τα ευρήματα ξεχωριστά, και εφόσον είναι εφικτό τοποθετούνται τα όλα μαζί σε άλλη σακούλα. Ασφαλίζεται η σακούλα και σφραγίζεται έτσι ώστε να εξασφαλιστεί το απαραβίαστο (με ένα δεματικό). Προτείνεται η σακούλα να ταυτοποιείται με την αναγραφή των παρακάτω πληροφοριών:

- Περιεχόμενο: αριθμός και κατηγορίες ευρημάτων (π.χ. δύο δολώματα, ένα νεκρό ζώο)

- Περιοχή συλλογής και ώρα συλλογής

- Στοιχεία υπηρεσίας που ανέλαβε την έρευνα και συλλογή

- Στοιχεία ατόμου που αναλαμβάνει τη συλλογή και αποστολή-μεταφορά των ευρημάτων.

Σε περίπτωση που η άμεση μεταφορά δεν είναι εφικτή, προτείνεται η ψύξη των ευρημάτων. Εάν η μεταφορά δεν είναι δυνατή εντός 48 ωρών, τότε εξ' αρχής πρέπει να καταψύχονται. Τα δολώματα μπορούν να σταλούν σε εργαστήριο της παρ. 5 του άρθρου 7 μέσα σε κουτί από φελιζόλ με παγοκύστες με εταιρία ταχυμεταφοράς.

B) Λοιπά ευρήματα και περαιτέρω ενέργειες

1. Η άμεση συλλογή και απομάκρυνση των υπόλοιπων ευρημάτων είναι απαραίτητη ενέργεια για να αποφευχθούν περαιτέρω δηλητηριάσεις. Πρέπει να συμπληρωθεί έκθεση κατάσχεσης, και ενδεχομένως μεσεγγύησης αν παραδοθούν σε ικανό και φερέγγυο πρόσωπο εκτός της υπηρεσίας.

2. Εάν είναι εφικτό, τα λοιπά βιολογικά ευρήματα θάβονται όσο είναι δυνατόν βαθύτερα και επικαλύπτονται με ασβέστη αν υπάρχει. Όσο πιο κοντά στην επιφάνεια ταφούν, τόσο μεγαλύτερο είναι το ενδεχόμενο να ανιχνευτούν από άλλα θηλαστικά και να ξεθαφθούν.

Γ) Ευρήματα για ανάλυση DNA

Τυχόν γάντια (π.χ. μιας χρήσεως) που χρησιμοποιήθηκαν από το δράστη συλλέγονται από τους δασικούς και λοιπούς υπαλλήλους που διαχειρίζονται το περιστατικό, οι οποίοι θα πρέπει να φοράνε και οι ίδιοι διπλά γάντια και χειρουργική μάσκα. Τα ευρήματα κλείνονται καλά σε σακούλες για να αποσταλούν στη Διεύθυνση Εγκληματολογικών Ερευνών της Ελληνικής Αστυνομίας στην Αθήνα, για ανάλυση DNA.

Δ) Ευρήματα για εξέταση δακτυλικών αποτυπωμάτων

Κουτιά ή άλλα υλικά που μπορεί να κρατάνε αποτυπώματα συλλέγονται με τη δέουσα προσοχή και αποστέλλονται στην Αστυνομία. Είναι απαραίτητη και χρήσιμη η άμεση προσυνηννόηση με την Αστυνομία για το ποια υλικά κρατάνε αποτυπώματα και υπό ποιες συνθήκες.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V:

Απαραίτητος εξοπλισμός για τη διαχείριση περιστατικών δηλητηριάσεων και τη συλλογή ευρημάτων.

Αντικείμενα	Ποσότητα
Πλαστικές σακούλες σκουπιδιών μεγάλες ανθεκτικές	5
Πλαστικές σακούλες με κλείσιμο μεσαίες (20x30)	10
Πλαστικές σακούλες με κλείσιμο μικρές (10x15)	10
Πλαστικές σακούλες (20x30)	10
Δεματικά (3.6 x 100 mm)	25
Ουροσυλλέκτες	5
Πλαστικό δοχείο (500ml)	3
Λαβίδες πλαστικές μιας χρήσης	5
Νυστέρι και ανταλλακτικές λεπίδες	1
Γάντια νιτριλίου	20
Αλουμινόχαρτο	1
Προστατευτικές μάσκες FP3	2
Κλωστή για ράμματα	1
Πρωτόκολλα καταγραφής περιστατικού	10
Ετικέτες για τα δείγματα (μικρές)	20
Ετικέτες για τα δείγματα (μεγάλες)	15
Μολύβι	1
Ανεξίτηλος μαρκαδόρος	2
Κολλητική ταινία	1
Πλαστική κούτα (32l) (46.5x25x33.5cm)	1

Άρθρο 12

Σύσταση Κεντρικής Συντονιστικής Επιτροπής

Για την άμεση και αποτελεσματική αντιμετώπιση περιστατικών χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων και την παροχή οδηγιών στις εμπλεκόμενες Υπηρεσίες και Φορείς, συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Κεντρική Συντονιστική Επιτροπή η οποία αποτελείται από εκπροσώπους των εμπλεκόμενων Υπουργείων και Φορέων, ως ακολούθως:

1. Τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υ.Π.ΕΝ., ως Πρόεδρο.
2. Τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Διαχείρισης Δασών του Υ.Π.ΕΝ., με αναπληρωτή τον Προϊστάμενο του Τμήματος Διαχείρισης Άγριας Ζωής και Θήρας
3. Εκπρόσωπο της Γενικής Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Πολιτικής του Υ.Π.ΕΝ., με τον νόμιμο αναπληρωτή του.
4. Εκπρόσωπο του ΟΦΥΠΕΚΑ.
5. Εκπρόσωπο του ΥΠΑΑΤ - Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής - Διεύθυνση Υγείας των Ζώων.
6. Εκπρόσωπο του ΥΠΑΑΤ - Γενική Διεύθυνση Γεωργίας - Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής.
7. Εκπρόσωπο του Υπουργείου Εσωτερικών.
8. Εκπρόσωπο του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη.
9. Εκπρόσωπο περιβαλλοντικής οργάνωσης πανελληνίας εμβέλειας.

Η Κεντρική Συντονιστική Επιτροπή έχει ως αποστολή τον επιστημονικό και τεχνικό καθορισμό του πλαισίου διαχείρισης των περιστατικών χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων, των διαδικασιών που θα ακολουθούνται από τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες και φορείς, την τελική αξιολόγηση των περιστατικών και τη γνωμοδότηση στην αρχή του άρθρου 3 για την οργάνωση και το συντονισμό των εμπλεκόμενων φορέων καθώς και την αποτελεσματική και ασφαλή ολοκλήρωση του εκάστοτε σχεδιασμού.

Με πρόσκληση του προέδρου της Κεντρικής Συντονιστικής Επιτροπής δύναται να προσκαλούνται για την εκπλήρωση του σκοπού της εκπρόσωποι επιστημονικών και ερευνητικών ιδρυμάτων και λοιπών υπηρεσιών ή φορέων και της Κυνηγετικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας.

Άρθρο 13

Καταργούμενες διατάξεις

Από τη δημοσίευση της παρούσας καταργείται η υπ' αρ. 168599/1495/27.8.2018 υπουργική απόφαση «Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την καταπολέμηση της παράνομης χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων» (Β' 3793).

Άρθρο 14

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα αρχίζει να ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 10 Αυγούστου 2022

Ο Υπουργός

Υφυπουργός Περιβάλλοντος
και Ενέργειας

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ

Υφυπουργός
Προστασίας του Πολίτη

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Υφυπουργός

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

ΣΥΜΕΩΝ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ

Προστασίας
του Πολίτη

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ**

Αναπληρωτής Υπουργός
Εσωτερικών

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

Ιστότοπος: **www.et.gr**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

